

Kushult

Förord

Detta arbete avsåg ursprungligen enbart en torpinventering på Kushults ägor men under arbetets gång växte det till att slutligen omfatta hela byns historia. Men jämfört med byarna i Stavabygden har jag här inte haft tillgång till så omfattande källmaterial. Det är främst kyrkoböcker samt i viss mån domböcker som har fått lämna upplysningar om Kushult och människorna här.

Allmänt om Kushult

Kushult omfattar 1 mantal, med Näteryd 1 1/4 mantal. Arealen är 155 hektar. Storskifte genomfördes 1785 och laga skifte 1845. Dessutom finns en äldre karta, en arealavmätning från omkring år 1700 över Kushult. Denna karta upptar också en del mark vid den Skansmarken, där en kohage påstods skulle tillhöra Kushult.

Vid storskiftet förekom en tvist med Sunneryd om denna markbit och därvid förlorade Kushult denna markbit till Sunneryd. Äldre domböcker kan omtala att det redan under 1600-talet förekom tvister mellan Sunneryd och Kushult om Skansmarken.

Många människor under tidernas lopp bott i Kushult. Många har bott här bara en kort tid, andra längre. Många har varit rika, andra har varit fattiga, många har haft det svårt. Många intressanta människoöden finns att begrundas.

Storskifte och laga skifte

Första gången som lantmätaren var i Kushult, som vi säkert vet, var 1638. Då mätte han upp åker och äng på de båda gårdarna Kushult och Brändebol. Den karta som då gjordes omfattade således inte skog eller utmark. För kronohemmanet Kushults del uppgavs för Östergärdet åtta tunnor utsäde och för Västergärdet fem tunnor. Vidare uppgavs där vara äng till 30 lass hö.

För kronohemmanet Brändebol uppgavs för Norrgärdet två tunnor utsäde och för Södergärdet tre tunnor. Vidare fanns där äng i gårderna till åtta lass hö. Där uppgavs också att *detta förskrevna torp gör skatt med Kushult efter det är beläget på gårdens ägor och ligger ----- till men så att det icke särskilt kan skattläggas.*

Även om Brändebol, eller Brändebol, redan var ett eget kronohemman med åsatt 1/4 mantal kallas det här för torp. Ändå dröjde det åtskilliga år innan Brändebol helt lades under Kushult.

År 1700 var det dags för nästa kartläggning. Då var det en tvist med Sunneryd som gav lantmätaren arbete. Därvid ritades en karta som visar att Kushult hade en smal markremsa utmed Sunneryds östra gräns, hela vägen utmed den gamla Holavedsvägen. I denna karta har också Brändebol medtagits. Denna lilla markremsa som Kushult då gjorde anspråk på dömdes senare till Sunneryd. Åtskilliga tvister vid tinget handlade om gränsen mellan Kushult och Sunneryd.

Vid storskiftet 1785 bestod Kushult av två halvgårdar. Den ena var skatteköpt och den andra var en kronogård. Till varje halvgård fanns två ägare. Där fanns således fyra bönder. Samtidigt pågick då ett generationsskifte, vilket gör bilden lite osäker. Husen i byn låg väl samlade i en klunga, norr om vägen från Skrädeberg mot Rossholmen och Bankaby.

Vid tiden för laga skiftet år 1845 fanns sex gårdar i byn. 1/4 mtl ägdes av Hans Olofssons arvingar, 1/4 mtl av Bengt Israelsson, 1/4 mtl av Karl Andersson, 1/8 mtl ägdes av Johan Lejon, 1/16 mtl av Maja Greta Persdotter och 1/16 mtl av Johannes Jonsson. Den sistnämnde hade redan flyttat sina hus västerut mot Sunneryds gräns.

Av de övriga förklarade sig Israelsson vara beredd att flytta sina hus åt öster. De övriga skulle av allt att döma få bo kvar. Men gårdsdelningen var tydligen ännu inte färdig. År 1850 tycks där ha funnits följande gårdar: 1/12 mtl, 1/4, 1/4, 1/26, 1/4, 1/4, 4/16 och 1/48 mtl, således åtta gårdar då.

Utöver storskiftet 1785 och laga skiftet 1845 har också andra skiften företagits. År 1818 ägde Peter Pantzar och Peter Engel tillsammans 1/4-del i Kushult. De lät då skifta denna och fick då var sin 1/8-del av denna. Av protokollet framgår också att det förekommit en lantmäteridelning 1807. Av den finns troligen inga handlingar kvar.

Näteryd

Näteryd var i gamla tider en egen by med sin egen självständiga tillvaro. Möjligen ändrades detta i slutet av 1600-talet i samband med att indelningsverket tillkom. Då kom Näteryd att tillhöra Kushult, trots att Näteryd idag inte ens gränisar till Kushult. I gamla tider hade Kushult möjligen sina marker i en smal remsa ända fram till Skäggs håla utmed Holavedsvägen och hade då gräns mot Näteryd. Både Sunneryd och Kushult ansåg sig inneha denna mark. Efter åtskilliga tvister tycks Sunneryd ha fått behålla denna mark.

Brändebol

I äldre tider fanns sydväst om Kushult en gård som hette Brändebol eller Brännebol. Den omfattade enligt 1640 års jordebok 1/4 mantal. Senare blev Brändebol lagt under Kushult och gården Brändebol försvann ur handlingarna.

Men ännu år 1721 förekom namnet Brändebol i kyrkoboken. Då var hustru Elin från Brändebol dopvittne på Kushults ägor. Brändebols gamla gård blev en del av Kushult. Det tycks vara så att Brändebol under dess senare del, när namnet förekommer i kyrkoböckerna, avsåg det som på 1680-talet blev Kushults soldattorp.

Jag antar att befallningsmannen Anders Skog som under senare delen av 1600-talet bodde i Kushult har haft en del med Brändebols och Näteryds inläggande under Kushult att göra.

Vägar och stigar

Vägen förbi Kushult är vägen från Bankaby till Skrädeberg, således Bankabys kyrkväg. I samband med storskiftet 1785 lades denna väg fram genom byn, eller som det står i handlingarna *som nu blivit flyttad fram åt*

Kushults gård. Den hade tydligen tidigare gått på lite avstånd från husen i byn. Därutöver gick det stigar åt olika håll, en till Skorperyd och en till Angseryd.

Torp och torpare på Kushults ägor

Kushult är ett rusthåll och allt sedan indelningsverkets tillkomst 1680 har det funnits ett soldattorp på ägorna. Som skrivits ovan var det den gamla gården Brändebol som blev Kushults soldattorp. Här nedan anges de soldater i Kushults soldattorp som jag har uppgifter om.

Utöver soldater har här också funnits andra torp, enligt mina uppgifter två torp, varav åtminstone ett blev egen gård. De torp som det gäller var båda belägna i väster, norr om soldattorpet och nära Sunneryds gräns. Det finns muntlig tradition om Zachrisängen och Åbergs kålgård och i husförhörslängden finns angivet Panzarhemmet samt Engels lycka.

Vid en torpvandring den 31 augusti 2002 har platserna för dessa torp, Åbergs torp och Engels torp kunnat tillfredsställande klarläggas, trots att båda platserna har förändrats åtskilligt genom bl. a. vägomläggning.

Soldater i Kushults soldattorp

Jag har anteckningar om följande soldater i Kushults soldattorp:

Lars Persson	omnämnd åren	1694 - 1699
Elias Karlsson,	"	1706 - 1707
Lars Nilsson,	"	1710 - 1721
Per Öberg	"	1723ö5 - 1729 ryttare
Jonas Månsson Öberg,	"	1732 - 1734, ryttare
Lars Hultstein	"	1745 - 1756
Måns Thunberg	"	1762 - 1769
Nils Hasselgren	"	1777 - 1795
Peter Ek	"	1805 - 1830
Petrus Krus	"	1834 - 1840, blev sedan bonde i Kushult
Peter Skarp	"	1840 - 1879, innehade en gård i Kushult
Anders Peter Herman Ax	"	1879 - 1899, avfl. 1899 till Gumby
Karl August Ax	"	1900

Händelser

Mycket har säkert hänt i Kushult i gångna tider som vi inte vet något om. Som källa till mina uppgifter här nedan är det främst kyrkoböckerna och domböcker. Därifrån har jag hämtat följande:

Under åren 1710 och 1711 drog pesten över våra bygder. I Ödeshögs socken dog enligt kyrkoboken 154 personer i pesten, eller som det står i kyrkoboken " *Från den 23 oktober 1710 Erik Månsson i Riddargården och till den 2 december 1711 Jöns Persson i Gatugården äro 154 personer i pesten döda*". Så skrev prästen i kyrkoboken. I Kushult dog dock inte någon i pesten. I Rossholmen dog två personer, i Skrädeberg två och i Sunneryd fem personer. Vi kan tillägga att det var sista - eller senaste - gången som denna sjukdom var här.

Den 10 juli 1820 drunknade i en damm på gården två pojkar, 7½ och 10 år gamla, söner till bonden Hans Olofsson och Maja Larsdotter i Kushult.

Den 9 april 1827 dog bonden Jonas Olofsson i Kushult och kyrkoboken har härom formuleringen *olyckshändelse, mördad*. Det tycks ha varit ett slagsmål emellan Jonas Olofsson och Lars Andersson. Den sistnämnde hade slagit en yxa i huvudet på Jonas Olofsson.

Lars Andersson blev häktad och införd till slottsängelset i Linköping. Där begick han troligen självmord. Detta var säkert ett stort samtalsämne i bygden på den tiden.

År 1857 kom "*den store mandråparen*". Det var rödsoten som kallades så. I september månad 1857 dog många människor i denna fruktade sjukdom. I Kushult dog då två personer, båda var barn, Josefina, 1 år, och Karl August, 12 år gammal, barn till Anders Krok på Kushults ägor.

Människorna i Kushult

Vi skall här se vilka människor som bott i Kushult under årens lopp. Härvid har jag försökt att utsluta Näteryd, som jag redovisat tidigare. Näteryd har, trots sitt eget geografiska läge, sedan länge lytt under Kushult. Kanske har Näteryd och Brändebol vid samma tidpunkt dragits in till Kushult, kanske vid indelningsverkets tillkomst på 1680-talet.

1600-talet människor i Kushult

Mina uppgifter om 1600-talets Kushult är inte heltäckande. Kyrkoböcker finns inte förrän från 1693, fränsett några noteringar i början av 1660-talet.

I 1640 års jordbok uppgavs bonden i Kushult heta Erich och räntan för Kushult uppgick till 11 daler, 22 öre, att jämföra med Jöns i Rossholmen som betalade 10 daler och 28 öre och Per i Sunneryd 13 daler och 10 öre.

Snart därefter, 1647-48, uppgick Kushult i Visingsborgs grevskap och då fick Per Brahes befallningsman eller fogde sitt boställe i Kushult. Den första fogden hette Anders Ingemarsson och han tvistade med Sunneryd om en åker. Till nästa ting hade Sunneryd och Kushult kommit överens och gjort upp i godo. De delade på åkern.

Befallningsmannen Anders Ingemarsson

I domboken för 1652 kan man läsa att Anders Ingemarssons sventjänare (dräng) hade *lägrat pigan Sigrid Larsdotter i Ödesiö*. Han erkände detta men ville inte äkta henne och fick därför böta 40 daler för mökränkning. Vidare skulle han bidra till barnets uppfostran. Båda skulle dessutom snarast inställa sig hos häradsposten.

Anders Ingemarsson dog troligen 1658 eller 1659. Då uppges hans hustru vara änka. Nästa befallningsman som kom till Kushult hette Anders Skog.

Befallningsmannen Anders Skog.

Anders Skog bodde först i Skärstad och var troligen befallningsman åt greve Per Brahe redan då. Första gången domböckerna nämner Anders Skog i Kushult är 1656. Han var gift med en dotter till borgmästaren Lars Svensson i Gränna.

Att vara befallningsman och fogde var inget latmansgöra. Detta framgår av domböckerna. Vid varje ting omnämnes befallningsmannen Anders Skog. Det rörde brottmål, skatter och räntor, tvister rörande gränser mm. Han förekommer omnämnd i samtliga domböcker under sin tid som befallningsman.

Det kan tilläggas att mot båda dessa befallningsmän, Anders Ingemars-son och Anders skog också förekom då och då klagomål från allmogen. Det rörde sig om mutor och om orättvisa uttaxeringar av skatter och andra pålagor.

Om Anders Skog kan tilläggas att han liksom sin föregångare tvistade med Sunneryd om gränsdragningen mellan Kushult och Sunneryd. Han anlade också en kvarn på Sunneryds marker, den kvarn som vi idag kan se rester av vid bäcken i den branta slutningen ned mot Vättern vid Grönäng.

Anders Skog dog i Kushult 1696. En dotter till honom, Brita Skog, gifte sig 1711 med kornetten Gabriel Elfving från Mjölby. Kornett var en officersgrad vid kavalleriet på den tiden. De bodde sedan i Kushult. Brita Skog dog här 1729 och förmodligen flyttade Gabriel Elfving sedan med sina barn härifrån.

Den Peder som bodde i Brändebol 1661 var förmodligen bonde där. Han och hans hustru fick den 20 februari 1661 en dotter, som gavs namnet Ingiäl. Om bönder i Brändebol vet vi inte mera. När Brändebol omnämnes på 1690-talet i kyrkoboken handlar det förmodligen om Kushults soldattorp.

1700-talet i Kushult

Släkten von Brobergen

Någon gång vid sekelskiftet 1700 kom en ny släkt till Kushult, och Näteryd. Det var den adliga släkten von Brobergen, en urgammal adlig ätt från Rhentrakten i Tyskland. Där var den känd redan år 1133. Släkten kom till Sverige i början av 1600-talet. Den introducerades på Riddarhuset 1680. I Sverige förekom släkten särskilt i Östergötland.

Till Kushult och Näteryd kom Sven von Brobergen. Namnet skrevs lite olika. Min äldsta anträffade notering är från 1703. Då skrevs namnet Sven von Brobergen. Sedan skrevs det Bråberger och Broberg. För enkelhetens skull skriver jag Broberg redan från början. Åtskilliga personer i våra bygder har anor från denna släkt.

Sven Broberg	----	bokhållare, rusthållare, f.d. fältväbel
H1 Dotter till Anders Skog	----	
H2 Maria Larsdotter Sjöman	1697,	
Karl Johan	1698,	g m Brita Jonsdotter och rusthållare i Kushult,
Anders	----	(Anders Bråberg
Abraham	(1732)	
Dordi Greta	----	gift med Karl Gustaf Björkegren,
Maria	1737,	g m skraddaren Zachris Persson, se nedan

Sven Broberg uppgavs i mantalslängden 1719 vara bokhållare. Möjligen hade detta någon koppling till försvaret. Han anges också vara föravskedad fältväbel. Han var måg hos befallningsmannen Anders Skog i Kushult. Så

uppges domboken från 1737 men det var i sitt första äktenskap. Denna dotter till Anders Skog och hans hustru känner jag inte namnet på.

Anders Skog var befallningsman i Visingsborgs grevskap och hade Kushult som sitt boställe. Förmodligen skatteköpte de Kushult men bilden är splittrad. Vid storskiftet angavs halva Kushult vara skatte och andra hälften krono. Genom sitt gifte med dottern i huset blev Sven Broberg rusthållare i Kushult. Vi kan tillägga att första hustrun, dotter till Anders Skog, var dotterdotter till borgmästaren i Gränna.

Det var överklass alltigenom. Efter Sven Broberg övertog sonen Karl Johan rusthållarsysslan i Kushult.

Något som förbryllar är frånvaron av anteckningar i kyrkoböckerna. Inte många anteckningar i Ödeshögs kyrkoböcker om födda, vigda eller döda vad gäller Sven Brobergs familj. Till viss del kan det bero på att det mesta skedde före 1693 då sådana kyrkoböcker började föras. Men åtskilligt borde ändå ha varit med.

Vi kan då undra över om dessa anteckningar skedde i någon annan kyrkobok. Kanske familjen hade någon annan bostad, i någon annan församling, där man kanske vistades mera. I mantalslängden 1720 för Kushult uppges också bokhållaren Anders Broberg. Kan detta kanske vara en broder till Sven Broberg.

Familjen fanns i Näteryd redan 1719 enligt mantalslängden för detta år. Till Kushult kom de tidigare, kanske omkring år 1700. Bakgrunden för Sven var som tidigare nämnts den adliga ätten von Brobergen men närmare detaljer saknas.

Hans andra hustru, Maria Larsdotter Sjöman, var dotter till soldaten Lars Svensson Sjöman på Ängs ägor. Sven och Maria vigdes 1729. Sven dog omkring 1742. De bodde ännu 1751 kvar i Näteryd men flyttade senare till Kushult. Hustrun Maria Larsdotter och dottern bodde i Näteryd även senare. Dottern Maria gifte sig med skraddaren Zachris Persson, se nedan. Maria Larsdotter dog i Näteryd 3 maj 1779 av bröstsjuka.

Vid vintertinget 1703 den 13 februari hade Sven Broberg i Kushult instämt Hans Håkansson i Sunneryd. Han anklagade honom för stånghygge och åverkan på Kushults skog i Skansmarken. Han krävde skadestånd. Hans Håkansson svarade att skogen i Skansmarken enligt Lysings Härads dom den 14 februari 1684 var Sunneryds enskilda ägor. Detta torde också även nu ha varit häradsrättens åsikt. Vi kan här se att Broberg redan 1703 var bonde i Kushult.

Vid höstetinget 1721 hade rusthållaren Sven Broberg ansökt om att få fälla träd på häradsallmännings. Men med hänsyn till att det på gårdens ägor fanns tillräckligt med skog avslog häradsrätten hans ansökan.

Vid sommartinget 1723 hade ryttaren Jöns Bergmans instämt rusthållaren Sven Broberg i Kushult. Det gällde ett kontrakt emellan från den 22 mars 1723, enligt vilket Bergman skulle få arrendera Näteryd. Bergman krävde att Broberg skulle fullfölja kontraktet. Tingsrätten gav honom rätt.

Per Månsson i Hårstorp hade vid hösttinget 1735 instämt Sven Broberg och Lars Jönsson i Näteryd för eftersatt underhåll av gärdesgårdar. Detta hade orsakat skador på hans åkrar. Han begärde ersättning för skadorna och för rättegångskostnaderna. Broberg var inte närvarande vid tinget utan hans talan sköttes av hans hustru.

Hon och Lars Jönsson menade att skadan på Pär Månssons åkrar berodde på hans egna dåliga gärdesgårdar. Nämndemannen Pär Jönsson i Sestorp påstods kunna intyga detta. Pär Månsson åberopade då sina vittnen, nämndemannen Pär Gudmundsson i Kråkeryd samt bönderna Anders Månsson och Pär Månsson i Lilla Krokek.

Nämndemannen Pär Jönsson i Sestorp uppgav att såväl kändens som svarandenas gärdesgårdar var dåliga, när de blivit besiktigade.

Vid hösttinget 1735 hade Sven Broberg i Näteryd också instämts av Anders Olofsson i Ödeshög rörande skuldfordran. Det gällde en skuld på 6 daler silvermynt enligt en obligation, upprättad 1730. Broberg erkände skulden men uppgav att hans barn borde betala skulden. De hade vid arvsförflyttningen efter deras avlidna moder påtagit sig all skuld.

Resolution: Sven Broberg i Näteryd påstår att hans barn skall betala skulden, eftersom de påtagit sig detta vid avvittringen efter deras moder. Men finner rätten skäligt att Sven Broberg inom en månad bör betala skulden till Anders Olofsson.

Vid hösttinget 1737 hade föravskedade fältväbeln Sven Broberg instämt kyrkoherden ärevärdige herr Samuel Ekman från Västra Tollstad för att han tagit Brobergs bänkrum i Ödeshögs kyrka som alltid lytt till Kushult. Här emot hade kyrkoherden instämt Broberg för osann beskyllning.

Enligt den stodelning som 1570 gjordes i kyrkan av prosten Johannes Enander blev detta bänkrum nr 8 givet till Anders Skogs hustru. Hon ägde då Kushults rusthåll. Fältväbeln Sven Bråberg är hennes måg och vill behålla detta bänkrum.

Som vittnen hördes Per Svensson i Bultsbol, Lars Andersson i Åeryd och Peter Persson i Bankaby. Per Svensson berättade att *för 30 år sedan hade prosten Daniel Arvidsson tilldelat sin och sina efterträdares hustrur bänkrummet nr nio. Detta har nu prosten Bagges hustru. Om bänkrummet nr 8 var han något osäker. Det hade inte använts av Kushult. Det hade använts av gästgivaren i Ödeshög och kyrkoherden Ekmans moder, Madame Justina Melin, men av vilken rätt visste han inte.*

Andra vittnet Lars Andersson i Åeryd intygade att *för ungefär 30 år sedan eller något mer, har detta bänkrum nr 8 blivit av prosten Arvidsson givet till kyrkoherden Ekmans fader. Det hade sedan blivit anslaget till rusthållet Bosgård i Sväm men därefter hävdats av kyrkoherden Ekmans moder och hustru.*

Petter Persson i Bankaby säger att *vid pass 30 år sedan då prosten Arvidsson anslog bänkrummet nr 9 till sin hustru blev nr 8 tilldelad madame Justina Melin. Där satt hederligt folk, och erinrade han sig att ryttmästaren Hoff samtidigt tilldelats det rum som förut hört till Kushult. Nu senare disponeras det av rusthållet Klockargården i Ödeshög.*

Nämndemannen Nils Hansson i Gyllinge och Per Jönsson i Sestorp och Jöns Ingelsson i St. Lund intygade också att madame Justina Melin *städse innehaft* det omtvistade bänkrummet.

Kyrkoherden Ekman yrkade att vid dessa omständigheter behålla detta bänkrum. Detta som kronorusthållet Kushult med $\frac{1}{4}$ mtl Näteryd icke gör mera än 1 hemman och även har ett bänkrum i kyrkan nr 6 och ett till längre ner,

Broberg tillfrågades varför han icke tidigare påtalat detta. Han svarade att han icke velat få osämja när kyrkoherdeänkan Justina Melin levde.

Rättens utslag blev att kyrkoherden Ekman fick behålla bänkrum nr 8. Som skäl framhölls att Broberg i så många års tid lämnat detta opåtalat samt att hemmanet Kushult har tillräckliga bänkrum i kyrkan. Han borde dessutom påtalat detta under den tid han innehade Kushult och inte nu sedan han avstått detta till sin son och måg. Rätten ansåg vidare att Broberg använt anstötliga tillmälen och han dömdes att till kyrkoherde Ekman betala fyra daler i rättegångskostnadsersättning.

År 1719 och 1720 omnämnes i mantalslängden fyra familjer i Kushult. Det är Per Andersson med hustru, vidare bokhållaren Sven Broberg med hustru och piga, vidare ryttaren Ullman med hustru Maria. Vidare omnämnes där Per Håkansson med hustru som brukade Näteryd och även bodde där. Tre familjer, en bondefamilj, en bokhållarfamilj och en soldat med familj tycks utgöra människorna i Kushult 1720. Bokhållare, för vad då kan vi fråga oss. Kanske någon försvarsfunktion?

År 1730 var förhållandet ungefär detsamma. Då hade ryttaren Ullman ersatts av ryttaren Per Öberg.

Många flyttningar har förekommit, många ägarbyten har skett. Någon gammal genuin släktgård tycks inte finnas i Kushult, även om sådant är svårt att fastställa. Det kan kanske finnas någon liten avlägsen och bortglömd släktråd. Vi börjar här nedan redovisningen av människorna som bodde på gården och avslutar 1700-talet med de människor som bodde på ägorna.

Lars Persson	----, bonde i Kushult
H Elin Persdotter	----,
Maria	1713-02-18, död 1714
Per	1715-01-29, död samma år
Per	1716-05-16,
Erik	1718-09-04,
Maria	1724-10-01

Uppgifterna om Lars och Elin är få men de tyder på att Lars varit ryttare för Bankaby. Han gifte sig 1714 med Elin Persdotter, som också var från Bankaby. De bodde sedan i Råby och året därefter i Kushult. De flyttade omkring 1719 till Riddargården i Ödeshög. 1724 fanns de på Sestorps ägor. Deras vidare öden känner jag inte.

Per Andersson	----, bonde (?)
Kerstin Jonsdotter	----,
Karin	1719,

Per och Kerstin gifte sig 1718 och då uppgavs båda vara från Skorperyd. De stannade inte länge i Kushult utan har förmodligen flyttat, okänt vart.

Lars Jonsson	1698, bonde
H Karin Nilsson	1700 (?), död 1737
Anna	1725
Nils	1728

Lars Jonsson och Karin Nilsson gifte sig 1723. Han uppgavs då vara från Frebol och Karin kom från Sväm. De bodde sedan i Kushult och där föddes två barn, Anna 1725 och Nils 1728. Därefter flyttade de till Hårstorp. Karin dog där 1737. I bouppteckningen uppgavs de äga 3/4 Hårstorp, således hela Hårstorp.

Lars hade kanske någon *bördsrätt* i Hårstorp genom sin mor Elin Andersdotter. Hon var dotter till Anders Svensson i Hårstorp. Han var son till Sven Månsson i Narbäck, en storman i bygden under 1600-talet. Efter första hustruns död gifte sig Lars med Sigrig Hansdotter. De har sedan flyttat från Hårstorp 1743-44, okänt vart.

Därefter har familjen Broberg dominerat Kushult en tid framåt..

Karl Johan Broberg	1698, bonde, rusthållare i Kushult
Brita Jonsdotter	1715,
Anders	1734,
Sara	(1739), gift 1764 med Anders Svensson i Öd. Brännegård
Peter	1741, död 1743,
Lars	1742, bonde i Kushult, se nedan
Johan	1744, död samma år,
Jonas	1747, bonde i Kushult, se nedan
Lena	1749, död
Karl	1752,
Peter	1754,

Karl Johan Broberg var troligen son till bokhållaren Sven eller Anders Broberg som bodde i Kushult enligt mantalslängden för 1719 och 1720. Brita Jonsdotters bakgrund är inte känd. Den 12 augusti 1757 dog rusthållaren Karl Johan Broberg. Hans hustru, Brita Jonsdotter dog den 18 april 1799, 84 år gammal. Brobergs innehav var troligen halva gården och sönerna Lars och Jonas övertog detta, se nedan.

På 1740-talet fanns i Kushult en bonde som hette Lars Andersson. Han var gift med Anna Persdotter. De förekommer omnämnda endast i födelseboken för åren 1746 och 1749. I övrigt är de okända. Lars var möjligen son till den Anders Broberg som jag har antecknad.

Familjen Broberg har möjligen haft gård eller gårdar på annat håll, eftersom kyrkoböckerna i Ödeshögs församling inte har fullständiga anteckningar om många av familjemedlemmarna.

Jonas Karlsson	1742, bonde i Kushult, död före 1785
Lars Larsson	1753, bonde, gift 1785 med Maja Andersdotter
Lars Andersson	1770, bonde, gift 1799 med Maja Andersdotter

H Maja Andersdotter 1745,
Maria 1774,
Karl 1776,
Johanna 1786,
Johannes 1791,

Jonas var son till Karl Johan Broberg och Brita Jonsdotter och han övertog efter faderns död en fjärdedels mantal av Kushult. Efter 1776 har jag inga uppgifter om honom. Vid storskiftet 1785 uppgavs han vara avliden. Hustrun Maja Andersdotter bodde kvar i Kushult med sina barn och gifte sig 1785 med Lars Larsson och drev gården vidare.

Lars Larsson dog i Kushult den 5 januari 1797 av förkylning. Maja gifte sig då, för tredje gången, nu med Lars Andersson från Råby 1798. Lars var då 28 år gammal och Maja var 53, nästan dubbelt så gammal. De drev gården i Kushult vidare. Maja Andersdotter dog av slag i Kushult den 13 februari 1813, 64 år gammal. Lars Andersson gifte sig 1813 på nytt, se längre fram.

Lars Karlsson 1747, bonde i Kushult, död 1786
Johan Nilsson ----, bonde, g m Maja Samuelsdotter 1787, död 1997
H Maja Samuelsdotter- - - ,
Jonas 1776-08-15, övertog föräldragården,
Samuel 1779,
Karl 1782-12-27, övertog föräldragården efter brodern Jonas
Samuel 1786, död samma år av mässlingen
Maria 1787,
Johannes 1790,
Anna Brita 1792,
Johan Nathanael 1794, död samma år

Jonas och Lars var söner till Karl Johan Broberg och Brita Jonsdotter och innehade efter faderns död var sin fjärdedel av Kushult. Lars var gift med Maja Samuelsdotter men några vigseluppgifter har inte anträffats. Lars avled den 16 mars 1786 av bröstsjuka, 38 år gammal. Maja gifte sig då med Johan Nilsson och de drev gården vidare.

Johan Nilsson dog av slag 1797 och Maja ingick 1798 gifte med Johan Persson från Väversunda. Därefter saknas anteckningar om familjen. Möjligen flyttade de till Väversunda.

Sonen Jonas, född 1778, bodde kvar i Kushult, övertog föräldragården men dog ogift på kurhuset i Vadstena den 3 december 1807. Hans broder

Karl Johan Broberg hade också en syster som hette Dordigreta Broberg. Hon var gift med Karl Gustaf Björkegren som var bonde i Kushult från 1720-talet och fram till omkring 1750. I deras ställe kom Jonas Olofsson med sin familj.

Karl Gustaf Björkegren	- - - -, rusthållare i Kushult
H Dordi Greta Broberg	- - - -,
Barn: Johan Gustaf	1730-06-27, kronobefallningsman, bosatt i Valla,
Maria	1732-03-19,
Lisa och Greta	1743-04-22,
Sara	1746-07-05,
Brita	1747-12-20,

Karl Gustaf Björkegren kom förmodligen till Kushult någon gång i slutet av 1720-talet. Vi finner hans namn i kyrkoböckerna endast vad gäller födel-seuppgifter för de ovannämnda barnen. Ingen vigseluppgift, inga uppgifter i död- och begravningsboken.

Släkten Björkegren hade förmodligen sin närmaste bakgrund i Östergöt-land och möjligen inom den militära förvaltningen. I Gränna omnämnes under 1700- och 1800-talen också några ”Björkegrenar”, landsfiskal, hand-lande och korpral.

I domböckerna återfinns Karl Gustaf Björkegren på flera ställen. Där förekommer för övrigt en kronans befallningsman, Lars Björkegren om-nämnd redan vid tinget i Lysings härad 1718. Kanske han var far till Karl Gustaf Björkegren.

Det framgår också av en domboksnotering från 1742 att Karl Gustaf Björkegren hade en broder i Bobergs härad på skatterusthållet Kulla. De domboksnoteringar som gällde Karl Gustaf Björkegren rörde sig ofta om skuldfordringar.

Den 18 oktober 1744 hade Björkegren varit på marknad i Gränna och på hemvägen stannade han till vid krogen i Holkaberg. Där blev han krävd av Peter Persson i Norra Bråten på någon summa penningar som denne påstod honom vara skyldig. Björkegren hade då svarat med att ge Peter Persson några rapp med piskan i ansiktet och kalla honom skälm. Det blev fyra daler i böter.

Enligt domboken från 1752 hade Björkegren då sålt halva kronorusthål-let Kushult till Jonas Olofsson i Fotsjö i Adelövs socken. I samband därmed försvann familjen Björkegren från Kushult.

Karl Gustaf Björkegren hade under sin sista tid i Kushult blivit skuldsatt. Han hade då också lånat pengar från sin avlidne svågers, Karl Johan Bro-bergs dödsbo, som han förvaltade. Det tycks vara så att Karl Johan Bro-bergs barn inte fick ut dessa pengar av sitt farsarv.

Karl Gustaf Björkegren stannade möjligen kvar i häradet. I domboken från 1756 finns en notering om att utredaren för salpetersjuderistaten hette Karl Gustaf Björkegren, förmodligen samma person. Han hade då i detta ämbete instämt några bönder i Ödeshög.

Av domboken framgår också att Karl Gustaf Björkegren hade en halv-broder, Raphael Björkegren, som var landsfiskal i Gränna. Det framgår ock-så att de tidigare ägt en gård i Kulla i Bobergs härad. Från 1766 finns note-rat att det i Lysings härad fanns en häradsskrivare som hette Johan Björke-gren. Med detta lämnar vi familjen Björkegren.

Vid vintertinget 1777 hade kronolänsmannen Sundeman instämt drängen Johan Andersson i Kushult och *qvinspersonen* Maria Karlsdotter från Sunneryds ägor. Deras brott var *lönskaläge*. De hade haft olovligt umgänge med varandra, varav hon blivit med barn. Hon hade vid jultiden fött ett flickebarn, som två dagar efter födseln avlidit.

Båda erkände brottet och uppgav att det skett i Kushult där han då hade drängtjänst. Ingen av dem hade förut lagförts för sådant och de dömdes till böter, han till en daler och hon till 40 daler (?). Vidare skulle de betala till Ödeshögs kyrka, han 2/3 daler och hon 1/3 daler. Dessutom skulle de i sakkristian undergå enskild avlösning. Han ålades vidare att ersätta henne för begravningskostnaderna.

Jag har försökt utforska vem denna Maria Karlsdotter var. Att helt säkert identifiera henne har jag inte lyckats med. Hon var möjligen dotter till Karl Gustaf Björkegren och Dordigreta Broberg. Hon bodde vid tillfället på Sunneryds ägor men var från Kushult. Hon avled den 20 juli 1777 av håll och styng, 42 år gammal.

Karl Larsson	1782, bonde på 1/8 mtl i Kushult
H1 Kath. Andersdotter	1786, g 060102
H2 Rebecka Samuelsdotter	1794,
Johannes	1808, t Stava 27
Lars Peter	1822
Johanna	1810
Sara Lena	1815
Anna Charlotta	1817
Maja Stina	1819
Ulrika	1824

Karl var son till Lars Karlsson och Maja Samuelsdotter i Kushult, och sonson till Karl Johan Broberg och hade således rötter till den gamla adelsläkten von Brobergen. Karl var bonde på 1/8 mantal i Kushult, förmodligen en del av hans föräldragård. Han gifte sig med Katharina Andersdotter, dotter till bonden Anders Andersson och Sara Lena Andersdotter i Mark. Hon dog av värk den 7 juni 1813, 26 år gammal.

Karl gifte sig samma år med Rebecka Samuelsdotter, dotter till bonden Samuel Persson och Sara Lena Persdotter i Sunnesjö. År 1827 flyttade de till Skrädeberg och där står de som innehavare av 3/8 mantal.

Jonas Olofsson	1707 i Adelöv, bonde
Karin Månsdotter	1710 i Adelöv,
Olof	1732 i "
Sven	1743 i "
Jonas	1740 i "
Maria	1746 i "

Jonas var från Sutarp och Karin var möjligen från Stenkilstorp i Adelöv. De gifte sig 1733 och var sedan bönder i Fotsjö. 1752 kom Jonas Olofsson med sin familj, hustrun Karin Månsdotter och fyra barn, från Fotsjö till Ku-

shult. Jonas Olofsson dog 1767 och gårdsbruket övertogs av sönerna Olof och Jonas. Karin Månsdotter dog 1793.

Olof Jonsson	1732 i Adelöv, bonde i Kushult
H1 Maria Johansdotter	1748, död 1775
H2 Sara Håkansdotter	1740,
Anna Brita	1775, död 1775
Maria Stina	1776, död 1776
Hans	1777,
Maria	1779, död 1780 av massel
Peter	1781, död 1781 av bröstsjuka,

Olof och Maria gifte sig 1767. Olof var son till Jonas Olofsson och Karin Månsdotter i Kushult, se ovan. Maria var dotter till Johan Svensson och Maria Jonsdotter i Stava. De brukade först en gård i Stava och kom omkring 1775 till Kushult. Olof blev där bonde på 1/4 mtl i Kushult efter fadern. Maria dog i barnsäng 1775 och Olof gifte sig 1776 med Sara Håkansdotter från Munkeryd. Olof dog 1806 i Kushult och Sara Håkansdotter dog 1807. Sonen Hans Olofsson övertog gården.

Olof är omnämnd i domboken vid några tillfällen, såväl under deras tid i Stava som i Kushult.

År 1777 hade Olof Jonsson klagat på sina grannar i Kushult för att de hade getter som orsakade stor skada. Han bad rätten utfärda förbud mot sådant. Det intygades att Olof hade skälig orsak för sina klagomål. Rätten utfärdade därför förbud mot hållande av getter, vid 10 dalers vite.

År 1793 beskylldes han för att "*med hugg och slag eller åtminstone med vanvördnad och försmädliga ord förolämpat sin egen moder Karin Månsdotter*". Hur det gick med detta mål är mig inte bekant. Sådana brott underställdes Göta Hovrätt. Karin Månsdotter dog 1793 i Kushult och det är tveksamt om hon fick höra hovrättens utslag.

Vid storskiftet 1785 bestod Kushult av två halvgårdar. Den ena var skatteköpt och den andra var en kronogård. Till varje halvgård fanns två ägare. Här fanns således fyra gårdar och fyra bönder, Olof Jonsson, Jonas Jonsson (sterbhuset) samt Lars Karlsson och Jonas Karlsson. Samtidigt pågick då ett generationsskifte, vilket gör bilden lite osäker.

Husen i byn låg väl samlade i en klunga, norr om vägen. Kartan visar fyra byggnader i stort sett i rad. De två västra av dessa tycks ha disponerats av Lars Karlsson och Jonas Karlsson. De två östra innehades av Olof Jonsson och sterbhuset efter Jonas Jonsson.

Jonas Jonsson	1740, bonde
H Annika Andersdotter	1747
Maria	1771, död i rödsoten 1773
Katharina	1772, död ?
Johan	1774
Maria	1774, gift med Israel Olofsson, se nedan
Anders	1780, död
Anna Katharina	1782, död ?

Jonas och Annika gifte sig 1770. Jonas var son till Jonas Olofsson och Karin Månsdotter, se ovan. Annika hade troligen sina rötter i Skälaby. Jonas delade sannolikt med brodern Olof gårdsbruket efter deras föräldrar i Kushult. Jonas dog den 4 mars 1778 av lungshot och bröstsjuka, 37 år gammal. Annika gifte sig 1779 med Hans Andersson från Åby Sörgård och de drev gårdsbruket vidare. Annika Andersdotter dog 18 juni 1783. Hans gifte sig då med Katharina Olofsdotter, se nedan.

Hans Andersson	1745 i Åby, bonde i Kushult
H Katharina Olofsdotter	1761 i Vireda
Anna Katharina	1782,
Peter	1785, död 1785
Kristina	1788
Majstina	1790, död ?
Sara Lena	1792, död 1898
Anders	1794, död 1805
Johan Peter	1796, blev sockenskomakare
Johan	1798,
Johanna	1799
Johannes	1801,
Hans	1804, död 1806
Maja Lisa	1806

Hans och Katharina drev gården vidare i Kushult, den gård som Jonas Jonsson övertagit efter sina föräldrar. År 1804 flyttade de till Stora Krokek där de under något år arrenderade en gård. De flyttade sedan till Sväms Jonsgård där de också arrenderade en gård. Där dog Hans 1808 av värk. Katharina Olofsdotter bodde sedan i en backstuga på Ödeshögs Brännegård som fattighjon. Hon dog där 1837.

Vi har nu närmast oss sekelskiftet år 1800. Vi skall nu se vilka människor som bott på Kushults ägor under 1700-talet.

På Kushults ägor

I soldattorpet på Kushults ägor, den gamla gården Brändebol, fanns under 1600-talets sista år en ryttare som hette Lars Persson. Han var gift med Karin. De fick en dotter 1696 som hette Karin och 1697 en son som hette Lars. Dottern Karin dog 1699. Därefter finns inga uppgifter om denna familj.

På Kushults ägor, kanske Brändebol, bodde också inhysta människor. Den 23 oktober 1699 dog Elin Eriksdotter, 55 år gammal. Hon var änka efter Johan Götarsson Skomakare. Den 1 augusti 1701 dog Anders, 72 år gammal. Han hade varit bonde i Dahls härad men var i många år varit inhyst, sist på Kushults ägor i 12 år. Han hade varit gift två gånger.

Elias Karlsson är omnämnd år 1706, då han med sin hustru, Ingrid Nilsson, fick en dotter, Kerstin, som dog 1707. Elias var troligen soldat för

Kushult. Namnet Elias Karlsson förekommer också i Siggeryd. Förmodligen var det samme man.

Den 1 mars 1708 dog Sara Persdotter, änka efter Anders Knutsson på Kushults ägor. Hon blev änka 1701, okänt var de då bodde, och hade då varit gift med honom i 40 år. De hade inga barn. Hon avled här på Kushults ägor, 70 år gammal.

Lars Nilsson	----,
Ingrid Jonsdotter	----,
Kerstin	1710,
Per	1712,
Jon	1715,
Lars	1717
?	1721

Lars och Ingrid är omnämnda under Brändebol under åren 1710 - 1721 i samband med att deras barn föddes. Efter 1721 är de inte omnämnda. Lars var förmodligen soldat för Kushult och blev kanske *borta i krigen*. I mantalslängden 1719 uppgavs han vara fattig och sjuklig. Det kan tyda på att han dött hemma, men någon notering i död- och begravningsboken finns inte. Elin i Brändebol är omnämnd som dopvittne 1721.

Per Ullman var ryttare för Kushult enligt mantalslängden för 1719 och 1720. Hans hustru hette Maria och hon uppgavs vara mycket sjuklig. 1720 uppgavs vidare att mannen fått avsked (pension). Mera vet vi inte om Ullmans. I kyrkoböckerna är de inte omnämnda.

Per Persson Öberg	1687, ryttare för Kushult
Anna Johansdotter	1698
Helena	1723,
Jonas	1725, död 1726
Anna	1729,

Per och Anna gifte sig 1723. De bodde då båda på Kushults ägor. Anna var möjligen från Norra Bråten för där dog *Per Öbergs svärmoder år 1737*, De är inte nämnda i Kushult efter 1729. De bodde senare i Norra Bråten. Per Öberg dog av bröstsjuka år 1764, 77 år gammal. Anna dog troligen år 1772.

Nils Hultstein	1707, ryttare för Kushult
H1 Karin Svendsdotter	1708, död 1763
H2 Ingrid Andersdotter	1695,
Anna	1745,
Lars	1747,
Maria	1756,

Nils var ryttare för Kushult när han 1741 gifte sig med Karin Svendsdotter. Båda uppgavs då bo i Näteryd men jag förmodar att han senare bodde i

Kushults soldattorp, det gamla Brändebol. Omkring 1760 lämnade han tjänsten och flyttade till Sestorps ägor. Där dog Karin Svensdotter den 21 juli 1763 av blodstörtning. Nils ingick nytt äktenskap 1764 med Ingrid Andersdotter. Hon dog i rödsoten 1773. Den 5 april 1782 dog *Klämmestorps rotagubbe, avskedade ryttaren Nils Hultstein av bröstsjuka, 75 år gammal.*

Lars Persson	1717, torpare
Anna Hansdotter	1720,
Erik	1746,
Maria	1749,
Hans	1751,
K-----	1753,
Nils	1760
Jonas	1767

Lars och Anna gifte sig 1746. Lars uppgavs vara från Börstabol och Anna uppgavs vara *qvinfolk* från Kushults ägor. De bodde först på Rossholmens ägor och kom omkring 1747 till Kushults ägor. De flyttade sedan tillbaka till Rossholmens ägor och bodde där fram till omkring 1769, då de flyttade till Stavrebergs ägor.

Där dog Lars Persson 1773. Anna bodde troligen därefter på Norra Bråntens ägor. Där dog hon den 13 november 1779 av ålderdoms krämpor, 71 år gammal.

Måns Svensson Tunberg	1727, ryttare för Kushult
Brita Isaksdotter	1733
Anna	1756-01-25,
Jaen	1762-09-27,
Peter	1765-10-11,
Peter	1766-11-22,
Maria	1769-10-21,

Måns och Brita förekommer omnämnda i kyrkoböckerna under Kushult under tiden 1755 - 1769. Måns Thunberg lämnade sin tjänst 1769 och familjen flyttade till Öninge Frälsegårds ägor. Senare flyttade de till Klockargårdens ägor i Ödeshög. Där dog Brita Isaksdotter av bröstsjuka den 18 februari 1797, 70 år gammal. Måns Tunberg dog den 26 mars 1800 på Sjästorps ägor av bröstsjuka, 65 år gammal.

Det är möjligt att Måns Tunberg blev avskedad på grund av följande, som jag anträffade i domboken för år 1768. Vid hösttinget 1768 hade kronolänsmannen Fellbom instämt Måns och hustrun Brita för stöld. Natten mellan den 4 och 5 september 1768 hade de på ett sädesgärde stulit sex rökar korn och kört hem till sitt torp på Kushults ägor. Där anträffades stöldgodset dagen efter och båda ställdes inför rätta.

De dömdes att böta sexdubbla värdet av det stulna, vardera 60 daler silvermynt. Om de inte hade pengar att böta med gällde spöstraff, för Måns åtta par spö och Brita sex par ris, tre slag av vardera. Dessutom skulle de i Ödeshögs kyrka undergå uppenbar skrift.

Jag är inte säker på deras bakgrund.

1770 fanns på Kushults ägor Måns Persson och Stina Andersdotter. De fick det året en dotter som hette Katharina. I övrigt är de okända. Det var inte ovanligt med tillfälliga boende på Kushults ägor. Den 20 juni 1777 dog qvinfolket Maria Karlsdotter från Kushult av håll och styng. Möjligen dog hon i Sunneryd men det anges att hon var från Kushult. Hon benämndes qvinfolk eller qvinsperson eftersom hon fött oäkta barn.

Nils Hasselgren	1749 i Strå, ryttare
Lena Jonsdotter	1749 i Harstad, (eller Herrestad)
Katharina	1775, död i rödsoten 1781, 6 år gammal
Maria	1777,
Peter	1780,
Stina	1782, död 1782
Jonas	1785, död samma år av kikhosta,
Johannes	1791,
Anders	1795,

Nils och Lena är omnämnda i Kushult under åren 1775 - 1795. De gifte sig 1771. Nils var ryttare för Kushult. Någon gång efter 1795 flyttade de från Kushult till Frebols ägor och Nils uppges vara avskedad livgrenadjär, en gratialist. Det innebar någon liten pension. Den 1 juli 1822 avled Nils Hasselgren av ålderdom, 73 år gammal.

Hustrun Lena Jonsdotter bodde kvar på Frebols ägor. Den 26 april 1841 avled också hon av ålderdom, men hon var 92 år gammal. Härav kan vi lära oss att ålderdomen infinner sig inte vid samma tidpunkt för alla. Hon bodde då i Svanshals men var ännu kvarskriften i Frebol, varför dödsfallet antecknades i Ödeshögs kyrkobok.

Vi har nu i vår redovisning av människor på Kushults ägor under 1700-talet kommit fram till slutet. Det betyder inte att alla som under kanske någon kortare tid bott här har medtagits. Alla är inte noterade i varesig kyrkoböcker eller mantalslängder. De får tillhöra alla de onämnda som trots detta också är en del av vår historia.

1800-talet i Kushult

Även detta århundrade redovisas med början på gården i Kushult, med de bondefamiljer och andra som bodde i gården.

Hans Olofsson	1771, bonde
Johannes Johansson	1804 i Källstad, från Heda 1834
h Maja Larsdotter	1789,
Jonas	1808, död 090318
Peter	1810, död 1820, drunknade
Andreas	1812, död 1820, drunknade
Maja Lisa	1815,

Kristina	1818, gift med Niklas Vallander i Åeryd
Johanna Sofia	1821, gift till Kråkeryd, senare till Kushult, se nedan
Karl Peter	1824, övertog gården efter fadern
Johan August K	1828, ?
Johan	1832, ?
Karl August	1840
Alfred	1842

Hans var son till Olof Jonsson och Sara Håkansdotter i Kushult och övertog gården efter föräldrarna. Han gifte sig 1807 med Maja Larsdotter, dotter till Lars Jansson och Maria Andersdotter i grannbyn Siggeryd. Den 10 juli 1820 drucknade två söner till honom, Peter och Andreas, 8 och 10 år gamla, i en damm på gården. Hans Olofsson dog av slag 25 maj 1830. Maja gifte sig 1834 med Johannes Johansson, se ovan.

Maja avled den 7 november 1835 av *blodgång och förstoppning*. Johannes gifte sig då med Sofia Fredrika Johansdotter och drev gården i Kushult vidare fram till 1842. Då flyttade familjen från Kushult. Gården ägdes av Hans Olofssons arvingar. Då kom dottern Johanna Sofia Hansdotter med sin man från Kråkeryd, se nedan.

Israel Olofsson	1755 i V Tollstad, bonde på 1/4 mtl,
h Maja Lena Jonsdotter	1774, från Kushult
Jonas	1785 i Heda, bonde i Angseryd
Olof	1789 i Heda, död ?
Bengt	1803 i Åby, övertog föräldragården, se nedan.
Olof	1815, död av kikhosta 1817

Israel och Maja Lena gifte sig 1802. Hans bakgrund är okänd. Hon var dotter till Jonas Karlsson och Maria Andersdotter i Kushult. Hennes farfar och farmor var Karl Johan Broberg och Brita Jonsdotter. Israel hade varit gift tidigare och hade från det äktenskapet två barn.

Till Kushult kom Israel och Maja från Ryket i Stora Åby 1805. Vid mitten av 1820-talet var Israel och Maja Lena på undantag och deras son Bengt övertog gården. Israel dog av förstoppning den 27 september 1828. Maja Lena dog av värk den 6 juli 1843.

Jonas Olofsson 1800, bonde på 1/16 mtl i Kushult.

Jonas var son till Olof Karlsson och Ingeborg Samuelsdotter i Skrädeberg. Han kom till Kushult 1824 som innehavare av 1/16 mtl. I husförhörlängden uppges att han blivit lagförd för hemgång. Vi kan anta att det uppstått någon osämja mellan honom och Lars Andersson, se nedan. Jonas blev av allt att döma ihjälslagen av Lars Andersson den 9 april 1827.

Lars Andersson blev häktad och senare tog han sitt eget liv på slottsängelset i Linköping, se nedan. Jag har i domböckerna inte funnit några uppgifter från rannsakingen. Handlingarna har insänts till Göta Hovrätt för granskning uppges det. Där uppges att Lars och Jonas varit i slagsmål och att Lars slagit en yxa i huvudet på Jonas.

Lars Andersson	1770, bonde, död 1827
Gustaf Andersson	1809, från Skorperyd 32, g 32
h Maja Lena Persdotter	1793 i Åby,
Johanna	1816,
Maja Stina	1818
Anna Charlotta	1820, död 1821
Petrus	1822
Karl Anders	1824
Johan	1827
Maria Charlotta	1830, död 1830, oä dotter

Lars Andersson förekommer här för andra gången. Han var tidigare gift med Maja Andersdotter. Efter hennes död 1813 gifte han sig med Maja Lena Persdotter och de drev gården om 1/4 mtl i Kushult vidare. Den 9 april 1827 inträffade dock något som gav eko i bygden.

Lars Andersson slog sin granne, Jonas Olofsson, så att denne dog två dagar senare. Lars Andersson häktades och på slottsängelset i Linköping tog Lars sitt eget liv.

Maja Lena sålde gården den 13 september 1831 till Johan Lejon och hans hustru Maria Andersdotter för 1180 riksdaler riksgäld.

Maja Lena gifte sig 1832 med Gustaf Andersson, bondson från Skorperyd, han då 23 år gammal och Maja Lena 41 år. Maja Lena dog den 26 maj 1841 av tärande sjuka. Hon och Gustaf hade inga gemensamma barn. Gustaf gifte sig 1843 med Hedvig Hultman och flyttade därefter till Maltmossen.

Fredrik Månsson Mård	1897 i Vireda, "gifta drängen"
H Ingrid Eriksdotter	1802 i Gränna,
Karl Johan	1829,

Fredrik och Ingrid kom till Kushult någon gång i slutet av 1820-talet. De flyttade till Sunnesjö 1829. 1831 kom till Lilla Krokek, kanske till torpet Hagalund. 1837 flyttade de till Maltmossens ägor. Fredrik var son till soldaten Måns Mård i Mosseryd i Vireda, med rötter i Lommaryds socken. Hans moder var från Gränna socken. Måns tycks dock inte ha varit släkt med soldaten Jonas Mård i Munkeryd, vilken också kom från Vireda. Ingrid Eriksdotter var bondedotter från Åsa i Gränna socken.

Jonas Larsson 1876, bonde på 1/4 mtl.

Jonas var son till Lars Karlsson och Maria Samuelsdotter i Kushult. Han hade således anor från släkten Broberg. Jonas var ogift. Han avled på kurhuset i Vadstena den 3 december 1807. Hans tid som bonde i Kushult blev således kort.

Karl Larsson	1782, bonde på 1/8 mtl i Kushult
H1 Katharina Andersdotter	1786,
H2 Rebecka Samuelsdotter	1794
Johannes	1808,

Johanna	1810,
Sara Lena	1815
Anna Charlotta	1817
Maja Stina	1819
Ulrika	1824

Karl var son till Lars Karlsson och Maria Samuelsdotter i Kushult. Han gifte sig med Katharina 1806 och hon uppgavs då vara från Mark. Hon dog 7 juni 1813 av värk. Karl ingick nytt äktenskap med Rebecka Samuelsdotter från Sunnesjö. Familjen flyttade 1825 till Skrädeberg.

Peter Engel	1765, soldat, bonde och därefter backstugusittare
H1 Stina Jönsdotter	----,
Susanna Månsdotter Segerman	1787 i Vikenstad,
Jonas	1809
Maja	1807, död 080801
Peter	1811
Andreas	1813
Peter	1820
Maja Stina	1815
Anna	1817
Charlotta Mathilda	1823
Karolina	1825
Per Adolf	1828

Peter uppgavs vid mönstringen vara östgöte, gift och 170 cm lång. Hans tid som soldat för Kushult blev mycket kort. Han efterträddes året därpå av Erik Lejon. Engel blev sedan soldat för Äng. Åtminstone fanns det där en soldat med namnet Peter Engel under 1790-talet.

Peter Engel blev sedan bonde i Kushult på 1/8 mtl. Han var född 1765 och son till soldaten Jöns Åstrand och Karin Persdotter på Sestorps ägor. Efter att hans första hustru dött gifte han sig 1806 med Susanna Månsdotter Segerman.

Vid mitten av 1820-talet lämnade han sin gård och blev inhyses på Kushults ägor. Han uppgavs vara utfattig. Där dog han 1844. Hustrun dog 1847. Vi kan anta att han bodde i det torp eller backstuga som låg längst i norr av de tre torpen på Kushults ägor.

Peter Pantzar	1782 i Lommaryd, bonde på 1/16 mtl,
Stina Hansdotter	1786, d t Hans Andersson i Sunneryd
Maja Stina Andersdotter	1802, fosterdotter,
Johannes	1816, bonde i Sunneryd,
Andreas	1820, bonde i Sunneryd på 1/6 mantal
Karl Johan	1822, bonde i Rossholmen
Maria Stina	1828, gift med bonden Anders Nilsson i Hårstorp

Peter och Stina gifte sig 1809. Han var då livgrenadjär i Munkeryd, född i Lommaryd 1782.05.24. Han var sannolikt son till soldaten Magnus Hane och Brita Johansdotter i Hulu soldattorp i Lommaryds socken. Stina var

dotter till bonden Hans Andersson och hans hustru Sara Eliadotter i Sunneryd. Hennes föräldrar dog 1799 resp. 1800.

Peter och Stina flyttade 1815 från Munkeryds soldattorp till Sunneryd. De innehade där ¼ mantal, förmodligen en del av hennes föräldragård. De flyttade sedan till Kushult 1818. 1839 återvände de till Sunneryd, då som ägare av 7/48 mantal. 1843 flyttade de till Rossholmen. De överlät då sin gård i Sunneryd på sonen Johannes. Stina Hansdotter dog av lungshot 1855. Peter dog 1858 av ålderdom.

Peter Tyrsson	1795 i Adelöv, <i>till hus</i> .
H Stina Persdotter	1791,
Lena	1817,
Karl Peter	1819, död samma år.

Peter var sannolikt från Källevik i Adelöv. Stina var dotter till bonden Peter Persson och hans hustru Anna Jonsdotter i Hålan. De kom från Frebol till Kushult 1817 och flyttade 1819 till Sväm. Peter står skriven *till hus*. Han var möjligen dräng hos Lars Andersson och bodde då troligen vid gården.

Bengt Israelsson	1803 i Åby, bonde på 1/4 mantal i Kushult
h Johanna Persdotter	1811,
Sofia Maria	1830, g m Karl August Gustafsson 1858, se nedan
Johan August	1833, gift, bosatt i Näteryd,
Gustaf Alfred	1836, till Stora Åby 62
Viktor	1839, bonde på Riddargården i Ödeshög
Karl Ludvig	1842, till Stockholm 1862, åter 1869, till Amerika
Emilia Matilda	1845, till Åby 1870
Augusta Josefina	1849, till Amerika 1880

Bengt var son till Israel Olofsson och Maja Lena Jonsdotter, se ovan. Johanna var dotter till Peter Samuelsson och Anna Stina Persdotter i Angseryd. Bengt och Johanna gifte sig 1827 och innehade sedan 1/4 mtl i Kushult. Bengt Israelsson dog den 22 maj 1869 av slag.

I husförhörlängden är antecknat⁵ att Bengt gjort sig skyldig till flera fyllerier. Det har också antecknats att han var omyndigförklarad. Detta kanske också berodde på spriten. Som förmyndare för honom hade utsetts brodern Jonas Israelsson i Angseryd. Johanna Persdotter dog 1883 av bröstlidande. Gården övertogs av sonen Viktor Bengtsson, men denne bodde bara kort tid här. Han ägde också en gård i Ödeshög.

Samuel Andersson	1869, bonde på 1/16 mtl i Kushult,
h Greta Persdotter	1871 i Egby

Samuel och Greta kom från Skälaby till Kushult på 1820-talet och hade här förvärvat 1/16 mtl, förmodligen av Peter Engel. Samuel dog av förstopning 1840. Greta gifte sig 1842 med bonden Peter Jansson i Porsarp och flyttade dit.

Peter Karlsson 1764 i Heda, "till hus"
h Ingeborg Samuelsdotter 1756 i Heda

Ingeborg hade under åren 1790 - 1802 gift med bonden Olof Karlsson i Skrädeberg. Efter hans död gifte hon sig 1803 med Peter Karlsson. De drev gården i Skrädeberg vidare, men vid mitten av 1820-talet kom de till Kushult. Här stod de skrivna "till hus". De flyttade år 1829 tillbaka till Skrädeberg.

Johannes Jonsson 1790-06-13 i Gränna, utfattig, förpantningsägare,
H Maja Johansdotter 1787-10-26 i Adelöv, död 1864
Barn: Johan 1817-08-05 i " t Gränna 38
Johanna 1820-08-28 i Adelöv , piga på olika håll i bygden,
Anna Brita 1823-06-23 i "
Jonas 1825-12-09 i "
Gustaf 1829-02-23 i "
- Hilda Matilda 1851, oä dotter till Johanna, t Sväm 1868
- Jenny Olivia 1871-12-11, oä dotter till Hilda Matilda

Johannes och Maja gifte sig omkring 1813. Hans föräldrar var sannolikt Jonas Andersson och Stina Andersdotter i Örserums Västergård. Maja var från Adelövs socken, dotter till Jan Persson och Maja Hansdotter i Bollkälle. Hon var därmed syster till Peter Jaensson i Porsarp, som ju också kom från Bollkälle.

Johannes och Maja brukade först hennes föräldragård i Bollkälle. De fick där sex barn, innan de 1833 flyttade till Porsarp. Där arrenderade de Jaen Svenssons gård.

År 1839 flyttade familjen från Porsarp till Kushult, eller om det var Näteryd, som ibland står under Kushult. Där innehade de en gård om 1/16 mtl, senare 1/24 mtl. I mitten på 1850-talet uppges de vara "till hus". Kanske hade krafterna börjat avta. Familjen flyttade till Hårstorps ägor i slutet av 1850-talet och uppgavs där ha en liten förpantning, men var "utfattiga". Maja dog 1864. Barnen flyttade hemifrån. Johannes dog 1874 av ålderdom, på sitt förpantningstorp.

Johan Lejon 1794, bonde på 3/16 mtl
Maja Andersdotter 1788 i Fågelås,
Anders 1818, till Amerika 1853,
Kristina Charlotta 1824, till Ödeshögs Gatugård, senare Kushult,
Karl Adolf 1826, gift 1852, bonde i Kushult, se nedan

Johannes var son till ryttaren Johan Åberg och Stina Andersdotter på Åby Sörgårds ägor. Johannes och Maja kom till L Krokeks soldattorp 1813. Familjen flyttade 1840 till Kushult, där de förvärvat 1/8 mtl. Denna gård hade de köpt redan 1831 av Lars Anderssons änka, Maja Helena Persdotter, för 1180 riksdaler, men de bodde tydligen kvar på Lilla Krokeks ägor fram

till 1840. Senare utökades deras gårdsinnehav i Kushult till 3/16 mtl, Möjligen skedde detta genom att de köpte 1/16 mtl av Greta Persdotter under tiden som laga skiftet pågick. Johan Lejon dog av slag 1865. Maja dog av ålderdom 1867.

Peter Jönsson	1802 i Örberga, <i>gifta drängen</i>
H Stina Jönsdotter	1792 i Adelöv,
Kristina Sofia	1825,
Gustaf Viktor	1828,
Johanna Maria	1834,

Peter och Stina gifte sig 1825. Peter tjänade då dräng i Holkaberg och Stina var piga i L Krokek. Peter var född i Örberga men hade varit fosterson i Porsarp. Stina kom från Folkarps soldattorp i Adelöv, dotter till soldaten Jonas Falk och Greta Nilsson. De var först bönder i Porsarp, sedan i Narbäck och därefter i Rossholmen.

De kom till Kushult 1833. De flyttade till Stavreberg 1835. Efter Stinas död 1843 gifte sig Peter med Johanna Andersdotter. 1848 flyttade familjen till Bodebol. Det kan tilläggas att Stina Jönsdotter hade en syster på Stava ägor, senare i Hårstorp, som hette Greta Jönsdotter Falk.

Vi närmar oss nu mitten av 1800-talet och vi bör här nämna något om laga skiftet 1843. I Kushult fanns då följande sex jordägare:

1/4 mtl	Hans Olofssons arvingar, liggande i öster
1/4 mtl	Bengt Israelssons, liggande längst i öster
1/8 mtl	Johan Lejon
1/4 mtl	Karl Andersson
1/16 mtl	Maja Greta Persdotter.
1/16 mtl	Johannes Jonsson , hade utflyttat, åt väster mot Sunneryds gräns

Hans Olofssons och Bengt Israelssons gårdar bildade tillsammans den östra halvgården. Hans Olofsson ville bo kvar på gamla hustomten. Bengt Israelsson medgav utflyttning till ett läge öster om Hans Olofssons gård. Därav kan vi se att deras gård låg längst österut och är den som idag bebos av Viola och Stig Lundin.

Under skiftets gång förändrades bilden något. Maja Greta Persdotters 1/16 mtl övertogs troligen av Lejon. Johannes Jonsson delade sin gård och sålde av 1/48 mtl till Petrus Krus.

Karl August Gustafsson	1833, "till hus"
H Sofia Maria Bengtsdotter	1830,
Emma	1858, död 1859
Augusta Josefina	1860,

Karl August var från Uddestorp i Adelöv men när han 1859 gifte sig med Sofia var han dräng på Orrnäs i Ödeshög. De bodde i Kushult någon tid efter giftermålet, troligen hos hennes föräldrar, Bengt Israelsson och Johanna Persdotter. Möjligen flyttade de sedan till Lommaryd.

Johan Peter Johansson 1822, bonde på 1/12 mtl
H Johanna Sofia Hansdotter 1821,
 Johan 1846, död samma år,

Johan var född i V Tollstad. Hans bakgrund är okänd. Johanna var dotter till Hans Olofsson och Maja Larsdotter i Kushult, se ovan. De gifte sig 1843 och tillträdde hennes föräldragård, eller en del av den. Någon gång före 1850 flyttade de från Kushult till Ödeshög och sedan till Stora Åby. Där dog Johan i bröstfeber som bonde i Halvarby 1849, 27 år gammal.

Johanna kom tillbaka till Kushult 1852 som inhyses. Hon gifte sig 1852 med bonden Peter Magnus Samuelsson i Lilla Krokek. De flyttade 1855 till Kulhult. En dotter till dem, Klara Emilia, blev gift och bosatt i Gyllinge och med tiden mormors mor till Birgit Friggebo. Johanna dog den 11 maj 1905, även hon av ålderdom. Se vidare under Lilla Krokek och Kulhult.

Jonas Månsson 1808 i Stora Åby, bonde på 1/6 mtl
H Kristina Håkansdotter 1812,
 Emilia Gustava 1838,
 Josefina Vilhelmina 1846,

Jonas var son till Magnus Jansson och Katharina Jonsdotter vid Västergårdens kvarn i Stora Åby. Kristina var dotter till Håkan Israelsson och Sara Larsdotter i Lakarp. De gifte sig 1838. Efter någon tid i Stora Åby socken hade de en gård i Hålan, sedan i Siggeryd och därefter kom de 1846 till Kushult. 1849 flyttade de till Hålan igen.

Maja Svendsdotter Turnér 1791, inhyses,
s Herman 1829, sjuklig, dog av lungrot 1847,
oä s Johan 1833

Maja var torpardotter från Sunnesjö ägor. Hon gifte sig 1818 med Johan Turnér, son till soldaten Martin Turnér och hans hustru Maja Larsdotter i Sväm. Johan och Maja var först torpare på Skorperyd's ägor. De bodde sedan någon tid på Stora Smedstorps ägor och kom därefter till Maltmossens ägor 1823. Där stannade de kvar.

Från mitten av 1830-talet skrivs de som *inhyses*. Där försvann mannen, Johan Turnér" omkring år 1836-37. Han uppgavs i husförhållningen från 1838 som *mannen rymt*.

Vart han tog vägen har jag ingen uppgift om. Maja Svendsdotter uppgavs vara utfattig. Hon bodde en tid på Skrädebergs ägor, sedan Rossholmens ägor. Hon kom till Kushult från Rossholmen år 1845. Hon hade då de två yngsta sönerna med sig.

År 1848 kom hon till Fattighuset i Ödeshög. Hon uppges i husförhållningen vara förestånderska där. Den 6 maj 1867 dog Maja på Fattighuset av bröstlidande. Den yngste sonen Johan var statdräng på olika håll. Han flyttade på 1860-talet till Stora Åby socken.

Karl Andersson 1812, bonde på 1/4 mtl,
 H Karin Nilsdotter 1792 i Ölmstad,
 Kristina Karolina 1836,
 Karl Johan Ludvig 1837,

Karl var son till Anders Andersson o Sara Lena Jonsdotter i Skorperyd. Karin var från Kopparp i Ölmstads församling. De gifte sig 1834 i Gränna och arrenderade sedan Skorperyds gård innan de kom till Kushult 1838. De flyttade 1848 till Heda.

Karl Peter Hansson 1824, bonde på 1/4 mtl, senare på 13/48 mtl
 H Johanna Maria Karlsdotter 1826,
 Maria Josefina 1846, gift och bosatt i Kråkeryd
 Albert 1849, död 1850
 Ida Mathilda 1850, g m skolläraren Sven Bostrand i Siggeryd
 Karl Albert 1852, död 1861,
 Johan Patrik 1855, gift och bosatt i Lilla Krokek
 Emil 1857, till Amerika 1891, åter 1897, till Amerika 1900
 Robert Primus 1860, död 1863,
 Hulda Serena 1863, till Amerika, återkom, hembitråde i Kushult
 Jenny Amanda 1866, död 1869
 Anna Martina 1868, död 1885,
 Ellen Helena 1872, till Amerika 1900

Karl var son till Hans Olofsson o Maria Larsdotter i Kushult. Johanna var dotter till livgrenadjären Karl Bank och hans hustru Anna Persdotter på Bankaby ägor. Karl var i början av 1840-talet någon tid i Stockholm. Han återkom därifrån 1843 och de gifte sig 1846. Båda var då i Åeryd. De kom samma år till Kushult och övertog hans föräldragård, 1/4 mtl. Karl dog 1899 av ålderdom.

Han var en betrodd man, hade kommunala engagemang och han var också kyrkvärd. Johanna dog av ålderdom 1913. Det kan här antecknas att Karl Peter Hansson hade sina rötter i Kushult ända tillbaka till Jonas Olofsson och Karin Månsdotter som var bönder i Kushult från mitten av 1700-talet.

Den gård som Karl och Johanna hade var den s.k. Gammelgården i Kushult. I en studiecirkel med bl. a. Harry Pharmansson i Harsbol och Viking i Siggeryd har antecknats:

En av traktens äldsta bostadshus brann ner en nyårsnatt i början av 1980-talet. Några ungdomar hade firat nyår i det obebodda huset och eldat rejält. Murstocken hade sprickor och på natten när alla lagt sig tog det eld på vinden och en flicka brann inne.

Äldste ägare som vi känner till hette Karl Hansson, "Karl Hansa i Kushult". Han var kommunens allt i allo i mitten av 1800-talet. Han kunde hjälpa till med allt, även dåtidens fattighjälp.

Gården köptes så småningom av Anton Andersson, som ägde Angseryd. Han flyttade till Kushult och renoverade, satt in centralvärme m.m. i det gamla huset. En del av de allra äldsta detaljerna försvann då, men mycket

fanns ändå kvar. Huset var fullt med allmogemålningar på väggar och dörrar. Eventuellt såldes några dörrar till Nordiska Museet, typ kurbitsmålningar i mycket blå och röda färger, mycket blommor, blad, slingor och ornament lär det ha varit.

Ladugården som finns kvar är mycket gammal och med ovanligt, brutet tak.

Karl Peter Nilsson 1818 i Rogslösa, arrendator
H Sara Katharina Persdotter 1823 i Adelöv,
Karl Anders 1845 i Stora Åby,
Matilda Josefina 1847,

Karl och Sara var tillfälliga gäster här i Kushult. De kom från Halvarby 1847 och två år senare flyttade de tillbaka till Stora Åby.

Jan Larsson 1785, bonde på 1/4 mtl
H Katharina Eriksdotter 1791,
Anders 1820,
Gustava 1824,
Sofia Lovisa 1828,

Jan var son till bonden Lars Johansson och hans hustru Maria Andersdotter i Bankaby. Katharina var dotter till bonden Erik Jonsson och Katharina Andersdotter i Fogeryd. De gifte sig 1811. Till Kushult kom de från Bankaby 1847. De var då redan till åren komna och i början på 1850-talet var de på undantag. Katharina dog 1853 av magplåga. Jan dog av ålderdom 1873. Jan Larsson hade sannolikt rötter tillbaka till den gamla narbäckssläkten med Sven Månsson i mitten av 1600-talet.

Anders Johansson 1820, arrendator, se ovan,
h Anna Stina Jonsdotter 1826 i Lommaryd
Johan August 1849
Gustaf Herman 1847,

Anders var son till Jan Larsson och Katharina Eriksdotter, se ovan. Anna Stina Jonsdotter var född i Lommaryd, men dotter till Jöns Samuelsson och Stina Jonsdotter i Kulhult. De brukade Anders föräldragård i Kushult några år, flyttade 1853 till Hårstorp, där de arrenderade den ena gården. De flyttade senare till Kulhult.

Anders J Samuelsson 1816, bonde på 1/4 mtl,
H Johanna K Jakobsdotter 1821,
Karl Johan 1849,
Gustaf Anton 1857,

Anders var son till Samuel Andersson o Stina Håkansdotter i Bankaby. Han gifte sig med Johanna 1841 och arrenderade gårdar i Harsbol, Bultsbol och Stora Åby. Johanna var sannolikt dotter till Jakob Andersson och Sara Lena Samuelsdotter i Hålan.

De kom till Kushult 1853 och här stod de som innehavare av 1/4 mtl. De flyttade efter några år till Frebol.

Johan P Johansson 1821, arrendator på 3/16 mtl
H Stina Lotta Johansdotter 1824,
Johanna Maria 1851,
Karl Johan 1852,
August Albin 1855,
August Albin 1855
Peter Gustaf 1857, död 1859
Alfred och Emil 1859
Sara 1861

Johan och Stina gifte sig 1851. Johan hade sin bakgrund i Sväm. Stina var dotter till Johan Lejon och Maja Andersdotter i Kushult. De arrenderade först Gatugården i Ödeshög men kom 1853 till Kushult och övertog hennes föräldragård på arrende.

De flyttade till Holkaberg 1863. 1867 flyttade de sedan till Rossholmen men året därefter flyttade de till Ödeshögs Södergård. Deras vidare öden är okända.

Sven Samuelsson 1782, *till hus*, f.d. bonde
H Karin Johansdotter 1789 i Väversunda,

Sven och Karin kom från Skorperyd till Kushult 1852. De hade varit bönder på olika håll i bygden, Klämmestorp, Hårstorp och Skorperyd. Karin beskrives som *näslös*, något som också drabbade en son till dem, Samuel. Karin dog 1854 av bröstfeber. Sven dog 1858 av bröstsjuka. Placeringen i husförhörslängden kan tyda på att de bodde *till hus* hos Petrus Krus. Om denna familj finns mera att läsa om under Hårstorp och Näteryd.

Johan August Bengtsson 1833, arrendator, arbetare
h Lovisa Sofia Jaensdotter 1828,
Karl August 1857
Klara Josefina 1858
Karolina Albertina 1860
Johan Emil Albert 1863, död 1863
Edvard Albin 1863, död 1863
Augusta Vilhelmina 1864,
Axel Niord 1869, död 1870
Gustaf Adolf 1871, död 1872
Ellen Helena 1877

Johan var son till Bengt Israelsson och Johanna Persdotter i Kushult. Lovisa var dotter till Jan Larsson och Katharina Eriksdotter i Kushult. Johan och Lovisa hade således anor i byn båda två. De gifte sig 1856 och övertog på arrende 1/4 mtl. De flyttade 1866 till Bodebol. Ett par år senare återkom de till Kushult och uppgavs då vara utfattiga och Johan står skriven som *inhyses arbetare*.

De flyttade senare till Näteryd. Där uppgavs Johan vara timmerman. Dottern Karolina bodde då också hos dem och uppgavs vara sömmerska. Lovisa dog av slag 1910 och Johan dog 1913. Dottern Karolina flyttade 1920 till Ödeshög.

Nils Magnus Johannesson	1814 i Gränna, bonde på 1/4 mtl
H Karin Larsdotter	1816 i Ölmstad,
Maja Stina	1838 i Gränna,
Alfred	1844 i Gränna
Anna Lotta	1846 i Gränna
Anders Johan	1849 i Gränna,
Hedda	1851 i Gränna
Emma Lovisa	1855 i Gränna,
Gottfrid Reinhold	1859

Denna familj kom till Kushult 1857, närmast från Åsmark Norrgård i Gränna socken, där Nils stått som hemmansägare. De tycks ha förvärvat 1/4 mtl i Kushult. Familjen blev inte långvarig här i Kushult. I början av 1860-talet står Nils skriven *till hus* och 1862 flyttade familjen tillbaka till Gränna församling.

Johannes Zachrisson	1809, ägare och brukare av 1/48 mtl
H Anna Ludvigsdotter	1806 i Adelöv,
Kristina Karolina	1844,

Johannes var son till Zachris Jonsson och Sara Lena Håkansdotter i Kulhult. Han gifte sig 1834 med Anna Stina Persdotter och de hade ett torp på Kulhults ägor. Efter hustruns död 1838 fick han flera barn tillsammans med Anna Ludvigsdotter innan de gifte sig 1848.

De kom till Kushult i slutet av 1850-talet. De övertog 1/48 mtl, som troligen tidigare innehafts av Petrus Krus. Johannes och Anna dog båda 1861. Om Johannes står det i husförhörslängden att han var *fyllig till ytterlighet*. En äng i Kushult kallas för *Zachrisänga*. Mer om Johannes och hans familj finns att läsa under Kulhult.

Hos Johannes Zachrisson bodde också änkan Stina Zachrisdotter, hans syster, som var änka efter Peter Skarp, se om denne längre fram. Hon beskrevs som fattig Hon dog år 1858.

Jonas Åberg	1803, ägare och brukare av 1/24 mtl,
H Anna Brita Hansdotter	1808,
Emilia Matilda	1840,
Johan Albin	1850, till Stora Åby 1870
Anna Maria	1835, lönskaläge 1856, gift med Råberg,
- oä d Hulda Matilda	1855,

Jonas Åberg och Anna Brita Hansdotter innehade från 1857 1/24 mantal i Kushult. Jonas var son till grenadjären Johan Åberg och hans hustru Stina

Andersdotter på Åby ägor. Katharina var dotter till Hans Andersson och Katharina Olofsdotter i Stora Krokek.

Hennes far dog samma år som hon föddes och modern bodde sedan möjligen i Stora Åby. Hon kom från Stora Åby 1834 till Erikstorp där hon gifte sig med Jonas.

De innehade sedan en förpantning där och Jonas skrevs då som skomakare. 1843 flyttade de till ett förpantningstorp i Stavreberg. 1846 kom de tillbaka till sitt torp på Erikstorps ägor. 1850 kom de till Sunneryd och där arrenderade han soldattorpet.

Till Kushult kom de 1857. Dottern Anna Maria dömdes för lönskaläge 1855. Jonas Åberg dog 1868 och Anna Brita dog 1880 på sitt undantag i Kushult. Det finns idag en muntlig tradition om *Åbergsänga och Åbergs kålgård* belägen strax norr om soldattorpet.

Viktor Bengtsson	1839, brukare av 1/4 mtl
H Klara A Natanaelsdotter	1844,
Hedda Matilda	1867,
Hilma Serena	1868,

Viktor var son till Bengt Israelsson och Johanna Persdotter i Kushult. Klara var dotter till Nathanael Larsson och Maja Stina Persdotter i Brodderyd. Viktor hade varit i Stockholm någon tid och kom därifrån till Kushult 1864 och arrenderade föräldragården. De gifte sig 1866.

År 1868 flyttade de till Riddargården i Ödeshög, där de förvärvat 1/4 mtl. Viktor fortsatte dock att samtidigt bruka föräldragården i Kushult, genom arrendatorer eller med hjälp av anställda. Hans gård var av allt att döma den som Viola och Stig Lundin äger idag. Viktor Bengtsson levde ännu 1920 på Riddargården i Ödeshög. Gården i Kushult ägde han ännu år 1900, kanske fram till 1908, då en ny ägare kom dit, Ernst Johansson.

Per Johan Nilsson	1827 i Källstad, <i>till hus</i>
H Maja Stina Jonsdotter Nätt	1824,
Matilda Karolina	1852,
Klara Josefina	1854,
Gustaf Teodor	1858,
Karl Johan	1862,
Ada Albertina	1864,

Bakgrunden för Per känner jag inte. Han kom från Källstad 1851 och gifte sig samma år med Maja, dotter till Jaen Nätt och Anna Persdotter i Fogeryd. Maja Stina hade också en broder, Johan Nätt, boende i Stavreberg. Per och Maja Stina hade först ett torp på Klämmestorps ägor.

De bodde sedan på Fagerhults ägor, sedan i Ödeshög och därefter kom de till Kushult omkring 1863. De flyttade 1865 till Bankaby. Vi kan anta att Per och Maja arbetade åt Viktor Bengtsson och bodde på hans gård i Kushult.

Sven Johan August Land 1842, statdräng,
H Charlotta Andersdotter 1832,
Hilma Josefina 1865,

Sven var son till Karl Land o Maja Persdotter på Fagerhults ägor. Charlotta var dotter till bonden Anders Persson och Brita Stina Jonsdotter i Östra Haddåsen.

De kom till Kushult från Svanshals 1865 och flyttade till Lilla Krokek 1867. Där bytte Sven Land namn till Sven Vass, som soldat för Lilla Krokek. Vi kan anta att Sven arbetade åt Viktor Bengtsson och bodde på hans gård i Kushult.

Karl Adolf Lejon 1826, arrendator av 3/16 mtl,
H1 Lena Greta Samuelson 1831,
H2 Kristina Charlotta Persdotter 1846,
Karl Albin 1854, till Amerika 1869,
Amanda Josefina 1856, till Amerika 1877
Johan Oskar Edvard 1859, till Appuna 1878,
Hilma Serena 1863,
Matilda Teresia 1866
August Ferdinand 1869, till Amerika 1884,
Jenny Helena 1872, till Amerika 1883,
Simon Efraim 1880, till Amerika 1893, åter 1900

Denna familj kom från Erstorp till Kushult 1863. Karl och Lena gifte sig 1852. Karl var son till Johan Lejon och Maja Andersdotter i Kushult och som tidigare beskrivits här. Lena var dotter till nämndemannen Samuel Svensson och hans hustru Maja Persdotter i Lilla Krokek.

Karl arrenderade här i Kushult sin föräldragård och i slutet av 1860-talet stod han som ägare av 13/48 mtl. Lena dog 1875 och Karl gifte sig 1878 med Kristina Charlotta Persdotter, som sannolikt hade sin bakgrund i Sväm. Karl dog 1884 av lunginflammation.

Kristina dog 1920 av ålderdom. Gården i Kushult köptes av Oskar Andersson och senare kom den att ägas av familjen Palm.

Matilda Karolina Svendsdotter 1828, *till hus*
-öä d Albertina Josefina 1858

Matilda var dotter till skattemannen Sven Larsson och hans hustru Johanna Elfstrand i Gräsberg. Matilda kom till Kushult från Stora Åby 1856 och bodde *till hus* i Kushult i fem år.

Troligen hos familjen Lejon. Hon födde en dotter och som fader uppgavs *Gustaf Alfred Bengtsson i Kushult som vållande till hennes havande tillstånd*. Han dömdes 1858 för detta *lönskaläge*. Hon flyttade med sin dotter till Rök 1861.

Gustaf Johansson	1829 i Adelöv, <i>till hus</i>
H Maja Stina Nilsdotter	1838 i Gränna
Karl Gottfrid Ferdinand	1863,
Hulda Matilda	1865,
Johan Ernst	1868, till Varv 1885,
August Reinhold	1871,
Gustaf Albin	1874,
Frans Teodor	1877,

Gustaf var son till Johannes Jonsson och Maja Johansdotter i Bollkälle i Adelöv. Föräldrarna bodde i Kushult från 1839 till slutet av 1850-talet, då de flyttade till Hårstorps ägor. Gustaf gifte sig 1860 med Maja Stina Nilsdotter. Hennes föräldrar var Nils Magnus Johannesson och Karin Larsdotter i Åsmark i Gränna. Hennes föräldrar kom till Kushult 1857 och bodde här några år. Gustaf och Maja Stina står skrivna *till hus*. De bodde kvar i Kushult ännu år 1900 men har möjligen därefter flyttat från socknen. Barnen hade långt tidigare flyttat hemifrån.

Karl August Johannesson	1837 i Gränna, arbetskarl
H Kristina Persdotter	1835,
Ada Josefina	1856,
Helga Matilda	1865,

Karl hade sina rötter i Gränna socknen och Kristina var dotter till Peter Jonsson o Anna Lotta Andersdotter, tidigare boende i Maltmossen men senare inhysta i Kushult. Karl och Kristina gifte sig 1864. Kristina hade då en 8-årig dotter. Karl dog 1866 och Kristina flyttade året därefter till Amerika med sina två döttrar.

Karl Ludvig Bengtsson	1842, arbetare,
H Eva Charlotta Svensdotter	1841 i Stora Åby,
Nanny Josefina	1866 i Sthlm,
Gustaf Teodor	1868 i Sicklaö

Karl var son till Bengt Israelsson och Johanna Persdotter i Kushult. Han vistades i Stockholm under åren 1862 - 1869. Han gifte sig där med Eva och fick två barn. De kom från Stockholm till Kushult 1869. Året därefter rymde Karl till Amerika. Hustru och barn var kvar i Kushult. Våren 1870 reste även Eva till Amerika. Barnen följde troligen med.

Karl Johan Andersson	1841 i Stora Åby, arbetare,
H Hedda Maria Lönn	1839 i Adelöv,
Karl Fredrik	1861,
Johan Albert	1864,

Karl och Hedda gifte sig 1865. De kom till Kushult från Skorperyd 1866. De stannade här i två år och flyttade 1868 till Erstorp.

Under ett par år i slutet av 1860-talet bodde torparen Lars Peter Eriksson och hustrun Kristina Andersdotter i Kushult. Han var född 1845 i Lekeryd och hon var född 1838 i Adelöv. De hade två barn.

Karl Johan August Sund 1836, statdräng, arbetare,
H Johanna Charlotta Jonsdotter 1831,
Klara Josefina 1863,
Johanna Karolina 1866,
Karl August 1868, död 1869

Karl var son till torparen Johan Sunn o Sara Lena Jonsdotter på Kushults ägor. Detta uppger födelseboken. Möjligen bodde de någon kort tid här på Kushults ägor. Johanna var dotter till Jonas Andersson o Maja Johansdotter i Södra Bråten. De kom till Kushult 1868 och flyttade efter kort tid igen. De bodde möjligen hos Viktor Bengtsson.

Johan Eriksson Spjut 1813 i Stora Åby, bonde på 1/4 mtl,
H Stina Greta Svensdotter 1814 i Stora Åby,
Ida Matilda 1854, gift till Heda 1873
Klara Josefina 1851, till Amerika 1872,

Johan Spjut kom med sin familj från Rossholmen till Kushult i början av 1870-talet. Han dog 1875 av bröstlidande. Hustrun dog av lunginflammation 1879.

Johan Peter Petersson 1839, arbetare,
H Fredrika Karolina Vetter 1845,
Hilma Karolina Antonia 1872,
Karl Amandus 1874, död 1875

Johan kom till Kushult 1871 och gifte sig då med Fredrika Vetter. Han kom från Kvatarp och hon kom från Börstabol. De bodde i Kushult hos familjen Spjut. De flyttade 1876 till Svanshals.

Karl Johan Råberg 1838, brukare av 1/24 mtl,
H Anna Maria Åberg 1835,
Hulda Matilda 1855,
Karl August 1865,
Matilda Josefina 1872, död 1874,

Karl Johan var son till livgrenadjären Peter Råberg o Lotta Forss på Råby ägor. Anna Maria var dotter till Jonas Åberg och Anna Brita Hansdotter i Kushult.

De gifte sig 1862 och 1870 kom de från Klockargården i Ödeshög till hennes föräldragård i Kushult. De brukade denna till 1875 då de flyttade till Gumby. De flyttade sedan till Erstorp och därefter till Ödeshögs Pilgård.

Frans Gustaf V Johansson 1849 i Svanshals, arbetare,
H Inga Matilda Petersdotter 1854 i Gränna,

Frans och Inga gifte sig 1877 och kom samma år till Kushult. Möjligen bodde de på hos Karl Peter Hansson. De reste 1879 till Amerika.

Johan August Johansson 1843 i V Tollstad, bonde på 1/4 mtl,
H Maria Kristina Johannesdotter 1840,
Karl Arvid 1869
Anton Reinhold 1870,
Albert Malkom 1872,
Emil Cyrillus 1874,
Amanda Ottilia 1876,
Karl Georg 1878,
Eda Maria Albertina 1880,

Johan var född i V Tollstad men uppväxt i Stavreberg, son till Johannes Johansson och Anna Bättring. Maria var dotter till Johannes Larsson i Narbäck och dotterdotter till Maja Stina Nilsson, dotter till bonden Nils Jönsson i Sunneryd. Hon hade därmed djupa rötter i Sunneryd men också i Por-sarp.

De kom från Stavreberg till Kushult 1876. 1880 flyttade de till Sunneryd. Den gård som de innehade i Kushult, 1/4 mtl, var möjligen den som Spjut innehaft och före honom möjligen Bengt Israelsson.

I Sunneryd övertog de av allt att döma den gård som tidigare innehafts av Johannes Karlsson. Enligt uppgift från Ingrid Ax, dotterdotter till Maria, hade Johan gått i borgen åt en granne, vilket ledde till betalningsskyldighet. De fick lämna sin gård i Sunneryd. Johan och Maria flyttade 1887 från Sunneryd till Narbäck. Där är Johan antecknad som arbetare.

Efter ett år flyttade de till Skorperyd. Även där står Johan antecknad som arbetare. 1894 flyttade de till Frebol, där de arrenderade 3/16 mantal. 1911 flyttade de till Bäck i Stora Åby, där de köpt en gård. De hade totalt nio barn. Åtta av dem emigrerade till Amerika. Se mera om denna familj under avsnittet om Sunneryd.

Frans Alfred Rosenkvist 1854 i Gränna, arbetare,
H Amalia Krok 1851,

Frans var torparson från Mellby Skeppargårds ägor i Gränna. Amalia var dotter till torparen Anders Krok och hans hustru Karin Jönsson på Näteryds ägor. De gifte sig 1878 och kom samma år från Öninge till Kushult. Frans står här skriven som arbetare. De bodde möjligen på Lejons gård, där för övrigt även hennes föräldrar bodde. Sedan är det svårt att hävda att det inte var i Näteryd. Frans och Amalia flyttade 1881 till Amerika.

Karl Johan Johansson 1855, brukare av 1/4 mtl,
 H Matilda Josefina Svensdotter 1858 i Ölmstad,
 Jenny Amanda 1880
 Knut Albert 1883,
 Karl Emil 1885,
 Anna Elisabet 1885,
 Ester Maria 1887, död 88

Karl Johan var son till Johan Johansson o Anna Karlsdotter i Sunneby. Matilda var från Ölmstad, sannolikt dotter till bonden Sven Nilsson och hans hustru Brita Kristina Larsdotter i Skraparp i Ölmstad. De gifte sig 1879 och innehade sedan 1/48 mantal i Sestorp.

De gifte sig 1879 och kom till Kushult från Sestorp 1883. De flyttade 1889 till Råby. Där skrevs han som arbetare. De flyttade 1891 till Åby Jutegård, till Åby Klockargård 1894 och till Sanna på Riddargården i Ödeshög 1897. De hade då sju barn. Familjens vidare öden har jag ingen uppgift om.

Gustaf Magnus Jakobsson 1838 i Adelöv, bonde på 1/4 mtl,
 H Emma Augusta Johansdotter 1849,
 Rut Anna Elisabet 1882, gift med Ernst Teodor Johansson, se nedan

Gustaf Magnus Jakobsson föddes på torpet Glansudden på Äskeryds ägor i Adelöv 1838, son till Jakob Svensson och Anna Månsdotter. Han gifte sig 1874 med Emma Johansdotter från Porsarp, dotter till Johan Peter Petersson och Maja Stina Nilsdotter.

De brukade från 1874 hennes föräldragård i Porsarp. 1878 flyttade de till Stenkilsby i Stora Åby socken.

Därifrån kom de till Kushult 1881 efter att de här förvärvat 1/4 mantal. Dottern Rut och hennes man Ernst övertog gården, se längre fram. Den gård det rörde sig om var troligen den gård som Spjut tidigare haft. Enligt uppgift från dottersonen Harry köpte de gården av Viktor Bengtsson och det är då möjligt att denne någon tid ägt även denna gården.

Om Gustaf har dottersonen Harry berättat att Gustaf var *barnalärare* (skollärare). Detta var han efter en rekommendation av prästen i Adelöv som intygade att Gustaf kunde undervisa i kristendom, läsning, skrivning och räkning. Detta var medan han bodde kvar i Adelöv.

Läraryrket gick dessutom i släkten. Hans morfar var Måns Rydman, lärare i Adelöv. Gustaf lärde sig också skraddaryrket. Han arbetade tillsammans med en annan skraddare, Aldén från Jönköping.

August Petersson 1848, statdräng
 H Karolina Petersdotter 1851,
 Karl August 1879,
 Hilma Josefina 1883, till Svanshals 1900
 Frans Rikard 1891,

August var från Sunneby, son till Peter Jonsson och Johanna Salomonsdotter. Karolina var dotter till torparen Peter Nilsson och Johanna Anders-

dotter på Kulhults ägor. August och Karolina gifte sig 1878. De bodde sedan i Ödeshög, där August var dräng på Skattegården och på Riddargården. 1880 kom de till Kushult. 1881 flyttade de till Orrnäs.

1889 återkom de till Kushult. Peter var förmodligen här statdräng hos Karl Peter Hansson. De bodde kvar i Kushult ännu år 1900 men därefter flyttade de till Lilla Krokek, där de bodde i *egna hus*. De flyttade förmodligen därifrån före 1920.

Frans Oskar Andersson	1854 i Stora Åby, bonde på 3/16 mtl
H Frida Augusta Karlsdotter	1855 i "
Maria Vilhelmina	1881 i Amerika,

Frans och Frida föddes i Stora Åby socken och jag känner inte deras bakgrund. 1877 dyker han först upp i mina anteckningar, som dräng på Åby fyrbondegård, dit han kom det året från Stockholm. 1880 emigrerade han till Amerika. Samma år eller möjligen 1881 gifte han sig med Frida. Deras dotter föddes i Amerika. 1884 kom de åter till Sverige, till Sunneby, där han står skriven som arbetare.

På en auktion i Kushult den 9 mars 1885 köpte han en gård i Kushult, 3/16 mtl, som förut ägts av familjen Lejon. De kom så detta år till Kushult. Redan 1886 flyttade han med hustru och dotter till Amerika igen. De bodde där i Joliet, Illinoy.

Gården i Kushult arrenderades då av hans bror, Karl Johan Andersson, som kom hit från Sunneby 1886. År 1888 dog Frida och Oskar berättar här om i ett brev hem till brodern Karl Johan. Han skriver också ett och annat om gården i Kushult, om skötseln, sina funderingar om att komma tillbaka till Kushult.

Det blev tydligen inget av med detta. År 1903 såldes gården genom ombud till brodern Karl Johan. Om livets vidare gång för Oskar och hans dotter i Amerika har jag ingen uppgift.

Karl Johan Andersson	1849 i Stora Åby, bonde på 3/16 mtl,
H Kristina V Jonsdotter	1857 i Stora Åby,
Oskar Emil	1882, bonde i Öninge Jonsgård
Anna Elisabet	1885, gift med Strid,
Elin Amanda	1887, gift med Albin Pantzar
Hilma Maria	1892, gift med Algot Palm, se nedan

Denna familj kom från Sunneby till Kushult 1886. Karl var bror till Frans Oskar Andersson ovan och arrenderade hans gård när han rest till Amerika. 1903 köpte han gården. Karl Johan Andersson avled den 9 juli 1929. Kristina avled 1937. Dottern Hilma och hennes man Algot övertog gården.

Vi har nu sett vilka som bodde i gårdshuset i Kushult under 1800-talet. Dit har jag räknat alla jordägare och även de statdrängar med familjer som bott i byn. Däremot har jag inte medtagit de ogifta drängar och pigor som

funnits. De flyttade i regel varje år och en sådan redovisning är svår att göra. Vi skall nu se vilka människor som bodde på ägorna

På Kushults ägor under 1800-talet

Peter Ek	1781 i Gränna, grenadjär,
H1 Elin Larsdotter	1771 i " död 1809
H2 Inga Andersdotter	1769 i " död 1811
H3 Lena Nilsson	1785, g 11, död 200902
H4 Maja Samuelsson	1793, g 21, från Skorperyd
Karl	1808,
Johan	1809, död 1810
Karl	1807,
Johannes	18170809, död 1817
Jonas	1818
Maja Lena	1815
Johanna	1821, nöddop, död samma dag
Kristina Lovisa	1822
Johanna	1825
Anna Maria	1827, död 1827
Maria Charlotta	1828

Peter kom till Kushult som grenadjär 1804. Han var från Alviken i Gränna socken och första hustrun Elin var från Reaby. Hon dog 1809 i barns-börd. Den andra hustrun, Inga Andersdotter, hämtade han från Mellby, också i Gränna socken. Hon dog av giktvärk 1811.

Hans tredje hustru hette Lena Nilsson. Hon dog av kolik 1820. Han gifte sig så en fjärde gång, nu med Maja Samuelsson som 1821 kom från Skorperyd. Fyra hustrur.

Sina två första hustrur hämtade han från Gränna men de två senare kom från granngårdarna. Familjen Ek avflyttade till Angseryd 1829. År 1840 flyttade familjen Ek till Sestorp och några år senare till Ödeshög och senare till Marks ägor. Där dog Peter Ek 1850, *utfattig*. Maja Samuelsson dog på Fattighuset i Ödeshög 1871.

Peter Persson Skarp	1784, torpare,
H Maja Persdotter	1789 i Gränna,
Lotta	1816,
Karl Peter	1818,

Peter var son till bonden Peter Jonsson och Ingrid Svensdotter i Narbäck. Han skrevs också Peter Persson i åtskilliga år, även när de kom till Kushult någon gång 1817. Han står skriven som torpare. Innan de kom till Kushult hade de haft ett torp på Lilla Krokeks ägor.

De bodde bara ett par år på Kushults ägor. De flyttade sedan till Stora Åby 1819 och vi vet inget mera om denna familj. Senare skulle det till Kushults ägor komma en person med samma namn, Peter Skarp, men yngre, och som var livgrenadjär för Kushult.

Peter Svensson	1790 i Stora Åby,
Sara Lena Hansdotter	1789, d t Hans Andersson i Sunneryd, ”Ullberg”
Kristina Lotta	1820, död 1820
Johanna	1821, sjuklig, "till hus" i Hårstorp, död där 1869
Andreas	1824, ”galen”, död av slag 1840
Johannes	1829, varnad av pastor för dålig läsning,
Karl	1835, kan ej läsa.

Peter och Sara vigdes 1819. Bakgrunden för honom var sannolikt att han var son till Peter Svensson och Katharina Larsdotter från Holtorp i Stora Åby. Hon var dotter till Hans Andersson och Sara Eliadotter i Sunneryd.

De kom 1820 till Kushult och flyttade efter något år till Sunneryd, där de innehade en gård om 1/4 mantal. Från 1842 uppges var de skrivna för endast 1/48 mantal. Från 1840 hade de endast en backstuga. För barnens del var det diverse bekymmer.

Anteckningar om dålig läsförmåga hos barnen förekom i flera husförhörslängder. Peter Svensson anges på 1840-talet vara fattig och dog 1846 av vattensot. Sara dog av lungshot 1845. Se vidare om denna familj under avsnittet om Sunneryd.

Om sonen Johannes uppges att han kallas Ullberg.

Nathan Samuelsson	1798, torpare
H Katharina Erikdotter	1800,
Maja Stina	1824,

Nathan var son till Samuel Ross och Maja Persdotter i Rossholmens soldattorp. Han blev faderlös redan vid tre års ålder och växte upp i Näteryd där modern bodde med sina barn som fattighjon. Nathan var dräng på olika håll i bygden.

Han gifte sig 1826 med Katharina Erikdotter, torpardotter från Kanikenäs. De kom från ett torp på Klämmestorps ägor 1827 till - förmodligen ett torp på Kushults ägor. De flyttade 1831 till ett torp på Skrädebergs ägor. Där dog Katharina av lungshot 1867. Nathan dog av gikt 1879.

Emanuel Persson	1797, torpare
Kristina Svendsdotter	1807 i Väversunda,

Emanuel var troligen son till bonden Peter Jonsson och hans hustru Sara Jonsdotter i Öninge. Kristina var dotter till bonden Sven Samuelsson och hans hustru Katharina Jonsdotter i Klämmestorp, men född i Väversunda. De kom från Rogslösa till Kushult 1827, eller om de bodde i Näteryd. De flyttade efter något år till Kulhults ägor, till ett förpantningstorp.

De flyttade 1831 till Glasfall där de arrenderade ena gården, sedan till Tällekullen och därefter till Klämmestorp, senare till Gåsabol och där slutade Emanuel sina dagar som fattighjon 1877. Kristina Svendsdotter dog där två år senare.

Johan Abrahamsson	Krok 1787 i Åby, torpare, f d soldat,
Maja Jonsdotter	1784 i Adelöv,
Anders	1811 i Åby
Jonas Peter	1815
Maja Stinas	1814, död i skärvan 1816.
Maja Lisa	1818, död
Karl Johan	1821
Christina	1824

Johan var son till soldaten Abraham Bättring och Katharina Svensdotter på Boets ägor i Stora Åby socken. Maja var dotter till Jonas Johansson o Sigrid Håkansdotter i Rossås i Adelövs socken. Hon kom till Narbäck som piga 1807 och han kom dit som dräng något senare.

Han hade redan då fått namnet Krok. De gifte sig 1810 och flyttade till Stora Åby. Där hade de ett torp på Tingstads ägor men de bodde också på Amundeby ägor. 1814 kom de tillbaka till våra bygder, då till Skansatorpet på Hårstorps ägor. Johan uppgavs då vara torpare och f. d. soldat. 1816 uppgavs han vara vargeringskarl, en sorts reservsoldat.

1824 flyttade de till Kushult, där de bodde i en backstuga. De flyttade till Sunneryd 1825. De bodde där på Skanslyckan, senare kallad Englunds, beläget utmed Holavedsvägen. Det var där som den gamla befästningen legat tidigare, den s.k. Skansen. Både Johan och Maja dog 1848. Dottern Kristina gifte sig 1848 med Karl Fredrik Englund.

Johan Stark	1800, torpare,
Stina Persdotter	1787,
Jonas Gustaf Jonsson	1816, hennes son

Johan och Stina bodde bara 3-4 år på Kushults ägor, men deras berättelse är intressant. Den rymmer mycket dramatik.

Johan var son till soldaten Nils Stark och Maja Månsdotter i Kopparps soldattorp. Johan tjänade som dräng på olika ställen i bygden, bl. a. Börstabil, Krokek och Porsarp. 1826 kom han som dräng till Maltmossen. På Maltmossens ägor bodde då änkan Stina Persdotter. Hon var dotter till artilleristen Peter Berglund och Maria Abrahamsdotter som bodde i Näteryd.

Stina var änka efter torparen Jonas Mur på Skrädebergs ägor. Denne dog genom självmord 1817. Hon bodde sedan med sin mor och en son på Maltmossens ägor. Innan hon sedan gifte sig med Johan Stark hade hon 1821 fött ett oäkta barn, som varit dött vid födseln och som hon *lagt på lönn*. Hon hade lagt in barnet under dörren till Ödeshögs kyrkobod.

Hon dömdes för detta till åtta dagars fängelse på vatten och bröd samt att plikta till kyrkan och att undergå hemligt skriftermål. Efter att hon gift sig med Johan hade de haft torp på Maltmossens och Rossholmens ägor.

Till Kushults ägor kom de 1835 och 1838 flyttade de till Glasfall. De kom sedan till torpet Starklyckan på Kopparps ägor 1840. Omkring 1850 flyttade de till Sunneryds ägor. Där dog Stina Persdotter 1859 och Johan Stark dog på fattighuset 19 januari 1878 av kräfta. Dessa människoöden!

Anders Krok 1811 i Åby, torpare,
h Maja Kaisa Jonsdotter 1811,

Anders och Maja gifte sig 1836. Anders var son till Johannes Abrahams-son och Maja Jonsdotter på Amundeby ägor. Föräldrarna har vi redan läst om, se ovan. Maja var dotter till bonden Jon Andersson och Maja Johansdotter i Södra Bråten. De kom till Kushults ägor från Maltmossen 1836. Året därpå flyttade de till Ö Haddåsen.

År 1843 kom de tillbaka till Kushults ägor, då inte som torpare utan som inhyses. Anders och Maja fick åtminstone sju barn. Av dessa dog fem innan de nådde vuxen ålder. Maja uppges i husförhörlängderna lida av värk och giktplågor efter rödsot. Anders dog 1873 av förkylning. Maja dog 1883 i Fattighuset. Det torp de hade låg möjligen på Peter Pantzars ägor. Som inhyses hade de *fått tillstånd att bygga på Lejons ägor*.

Vid sommaringet 1837 hade förpantningsägaren Daniel Isaksson på Klämmestorps ägor instämt Anders Krok rörande en skuldfordran, två riksdaler riksgäldsedlar efter en auktion på Klämmestorps ägor den 29 april 1835. Anders Krok inställde sig inte vid tinget, trots att han delgivits stämningen. Målet uppsköts till hösttinget och Anders fick böta för uteblivandet. Vid hösttinget inställde han sig och erkände sin skuld och ålades av rätten att genast betala.

Anders Larsson 1804 i Stora Åby, torpare
H Karin Persdotter 1802 ",
Maja Stina 1830,
Karl Anders 1833,
Gustaf Herman 1837,

Anders hade sannolikt sina rötter i Tingstad i Stora Åby och Karin kom till ett torp på Pantzars ägor i Kushult från Maltmossen 1838. Efter ett år flyttade de till Stockseryd.

Johannes Svensson 1799 i Stora Åby, torpare
H Karin Nilsson 1787,
Anna Maja 1824,
Johanna 1827,

Johannes och Karin kom till Kushults ägor från Frebol 1831 och efter tre år flyttade de tillbaka till Frebol igen.

Petrus Krus 1808, livgrenadjär, innehade 1/48 mtl
H Katharina Helena Nilsson 1810 i Solberga,
Johanna Sofia 1833, död ?
Sofia Maria 1834, gift med soldaten Klein i Kopparp
Johanna Charlotta 1836, gift med arr. Anders Johansson i Skorperyd
Johan 1832, död
Johan Adolf 1839, livgrenadjär med namnet Bäck
Karolina Josefina 1842, gift med Karl Johan Andersson i Bodebol
Klara Emilia 1844, g m Karl Peter Andersson, Amundeby, 1865,

Edla Kristina och Karl Otto	Hedda Vilhelmina 1847, tvillingar, döda samma dag 1849, soldat med namnet Frid
Gustaf Alfred	1851, mjölnare i Åeryd
Anders Peter	1853, gift och bosatt i Sväm

Petrus var son till torparen Peter Hansson och Anna Maja Eriksdotter på Kulhults ägor. Han gifte sig 1831 med Katharina Helena Nilsson. Han var då grenadjär och bodde på Ödeshögs gästgivargårds ägor. 1832 kom han som livgrenadjär till Kushult.

Vid tiden för laga skiftet förvärvade han också 1/48 mtl i Kushult och blev jordägare. På 1860-talet lämnade han sin lilla gård och hade möjligen ett förpantningstorp på Kushults ägor. Petrus Krus dog 1882 av frossa. Hust-run dog 1888.

Peter Jonsson	1810, torpare
H Johanna Nilsson	1809 i Stora Åby,
- oä son Karl Johan	1835
Maja Lena	1837,

Peter och Johanna kom till Kushults ägor från Rossholmen 1836. Peter var son till Jonas Mur och Stina Persdotter på Skrädebergs ägor, se ovan under Jonas Stark och Stina Persdotter. Peter och Johanna bodde här fram till 1838 då de flyttade till Nykyrka.

Magnus Månsson	1810, torpare
H1, Stina Jonsdotter	1805 i Forserum, ur m
Johan August	1835,
Kristina Maria	1837,

Magnus och Stina kom från Ödeshög till Kushult 1838. Efter ett år flyttade de till Mark. 1843 kom de till Angseryds norra torp. Stina dog där 1870 och Magnus gifte om sig med Johanna Jonsdotter. De flyttade 1877 till Skrapegårdens ägor i Ödeshög. År 1898 flyttades de till Fattighuset i Ödeshög. Där dog Magnus år 1900 av ålderdom. Johanna dog 1901, också av ålderdom. Se vidare under Angseryd och Näteryd.

Nils Johansson	1773, "till hus",
H Stina Johansson	1775 i Haurida

Nils och Stina kom från Maltmossen till Kushult 1834. De flyttade till Kråkeryd 1838.

Abraham Persson	1779, torpare, utfattig
h Sara Lena Andersdotter	1782
Ulrik	1825

Abraham och Sara gifte sig 1805 och båda uppgavs då vara från Gräsbergs ägor. De har därefter bott på Fagerhults ägor, på Gräsbergs ägor och på Jusseryds ägor innan de 1838 kom till Kushults ägor. De flyttade till Norra Bråten 1842.

Peter Jönsson 1783 i Öggestorp, torpare
H Anna Lotta Andersdotter 1805 i Stora Åby,
Anders 1828,
Karl Peter 1830, till Heda 1848,
Kristina 1833, g m "arbetskarlen Karl August Johannesson,
Johan August 1843, död 1855

Peter var soldatson från Horsbo i Öggestorp. Han kom 1826 till Porsarp och gifte sig 1827 med Anna Lotta Andersdotter som då troligen var piga i Holkaberg. De arrenderade först 3/8 mtl i Porsarp. Från 1831 arrenderade de i Maltmossen. 1835 kom de till Stora Krokek, där de skrivs "till hus".

Därifrån flyttade de till Ödeshög, kanske 1839, sedan till Orrnäs, varefter de 1842 kom till ett torp på Kushults ägor. Peter beskrivs då som sjuk och utfattig. De bodde senare inhysta, i egen stuga, hos Petrus Krus i Kushult och var då fattighjon.

Peter avled där den 15 januari 1864. Anna Lotta emigrerade till Amerika 1867. Dottern Kristinas man, Karl August Johannesson, dog 1866 i Kushult. Kristina flyttade därefter samtidigt med Anna Lotta med sina två barn också till Amerika.

Peter Skarp 1801, f.d. livgrenadjär,
H Stina Zachrisdotter 1804,
Maria Sofia 1829,
Anna Greta 1833,

Peter var son till Nils Persson och Maja Lena Persdotter i Gyllinge, senare boende i Maltmossen. Stina var dotter till Zachris Jonsson och Katharina Hansdotter i Bultsbol. Peter och Stina gifte sig 1827 och de bodde sedan i Kråkeryds soldattorp fram till 1840 då de kom till Kushult. Han skrivs då som avskedad, vilket innebar att han hade en liten soldatpension. Han hade dömts för stöld två gånger. Peter Skarp dog 1853. Stina dog 1858. Möjligen bodde de senare i Näteryd.

Jaen Danielsson 1805 i V Tollstad, torpare,
H Kristina Månsdotter 1804 i Stora Åby,
Johan August 1828 i V Tollstad

1846 kom torparen Jaen Danielsson med sin familj till Kushults ägor. De stannade där endast några år. Det är svårt att fastslå vilket av de två torpen de brukade, men kanske efterträdde de Engel. De flyttade från Kushult före 1850, okänt vart.

Gustaf Israelsson 1824 i Gränna, skomakare,
H Lovisa Dorotea Sjöberg 1820,
Augusta Krok 1848,

Gustaf och Lovisa kom från Stavreberg till Kushult 1867. Lovisa var dotter till snickaren Karl Sjöberg och hans hustru Maja Stina Månsdotter i Ödeshög. Lovisa hade varit gift tidigare, med Karl Johan Krok, och var änka

när hon 1867 gifte sig med skomakaren Gustaf Israelsson.

De bodde i hennes stuga till en början, men år 1871 flyttade de till Gåsa-
bol, där de förvärvat en liten gård om 1/36 mtl. Där dog bondhustrun Lovisa
Sjöberg den 8 juni 1891 av lungdot, 81 år gammal. Gustaf dog 1892. Det
finns en liten osäkerhet i uppgifterna om var hennes stuga var belägen. Kan-
ske var det i Näteryd.

Anders Peter Herman Ax 1845, livgrenadjär
H Matilda Andersdotter 1855 i Gränna,
Olga Emilia Vennerström 1895 i Kungsholms församling

Anders kom till Kushults soldattorp från Siggeryd 1869 och antecknades
då som rekryt. Senare antecknades han som livgrenadjär. Han var från Bo-
debol, son till torparen Johannes Hurtig o Stina Persdotter på Bodebols ägor.
Fadern dog innan Anders föddes. Anders var först dräng på olika håll i byg-
den. När han 1869 kom till Kushults soldattorp betecknade han som "klen",
men ansågs tydligen kunna bli soldat. Han gifte sig 1875 med Matilda An-
dersdotter som då kom från Erstorp, men hade sina rötter i Gränna socken.
Äktenskapet blev barnlöst och de tog ett fosterbarn, Olga Emilia Venner-
ström som var barnhusbarn från Stockholm.

År 1900 kom en ny soldat till Kushult och Anders och Matilda flyttade
till Näteryd, till torpet Fridhem. Där dog Matilda av lunginflammation 1911.
Anders bodde kvar i Fridhem fram till 1932 då han flyttade till Vårdsäter i
Ödeshög.

Karl August Ax 1881, rekryt

Karl August var från Harsbol, son till smeden Karl Gustaf Svensson och
Sofia Josefina Johansdotter. Till Kushult kom han som rekryt år 1900. Han
flyttade efter några år från Kushult, **okänt vart.**

Axel Herman Gustafsson 1857, torpare och snickare,
Ida Vilh. Johansson 1852 i Stora Åby
Ernst Leonard 1881
Albert Konrad 1882

Axel var son till Gustaf Johansson och hans andra hustru, Johanna Jons-
dotter, på Lyckan i Stavreberg. Axel och Ida ingick äktenskap 1880 och
bodde i Kushult fram till 1883 då de flyttade till hans föräldrars gård i Stav-
reberg.

Johan Patrik Karlsson 1855, torpare,
H Helga M Gustafsdotter 1860 i Trehörna,
Patrik Bernhard 1885,
Johan Robert 1887
Karl Rikard 1888
Sonja Paulina 1890
Henning Abel 1892,
Emil Sigfrid 1893,

Patrik var son till Karl Peter Hansson och Johanna Karlsdotter i Kushult. Han flyttade till Vislanda 1885 men kom snart åter till hembygden. Han var då gift med Helga, vars bakgrund vi inte känner. De arrenderade en gård i Siggeryd, kom därifrån till Kushult 1891 och stod då skriven som torpare, vilket kanske avsåg soldattorpet.

Efter tre år flyttade de tillbaka till Siggeryd igen, där de hade ett torp. Åren 1900-1901 bodde de i Narbäck, kanske i soldattorpet. Därifrån flyttade de till Lilla Krokek där Patrik stod skriven som jordbruksarbetare. Någon gång på 1940-talet flyttade de troligen till Ödeshög.

1900-talet i Kushult

Vid sekelskiftet år 1900 bodde det i Kushult enligt kyrkoboken 17 personer. Om vi börjar från väster var det Karl Johan Andersson med hustru och fyra barn, sedan var det Gustaf Magnus Jakobsson med hustru och dotter, därefter Karl Peter Hanssons änka Johanna Karlsdotter och dottern Hulda på Gammelgården, och längst i öster låg Viktor Bengtssons gård, där statdrängen August Petersson med hustru och son bodde.

Torpepoken hade för länge sedan upphört. På ägorna fanns bara soldattorpet kvar. Där bodde år 1900 rekryten Karl August Ax. Soldattorpet har dock fått uppleva en ny epok. Mera om detta längre fram.

Vi kan för 1900-talet beskriva gårdarna en i taget och vi börjar då med västra gården, där familjen Palm bor idag.

Algot Valfrid Palm	1893, bonde
h Hilma Maria Karlsson	1892
Erik	1919, bosatt i
Elof	1923, död 1981
Hugo	1926
Ivar	1927, bonde i Kushult, död 1991
Arne	1932, död 1970, g m Marianne från Lilla Krokek
Rune	1938, gift med Gun-Britt och bosatt i Uppgränna

Algot var son till snickaren Frans Palm och Alida Andersdotter i Por-sarp. Hilma var dotter till bonden Karl Johan Andersson och Kristina Jons-son i Kushult.

Algot och Hilma gifte sig och övertog först på arrende hennes föräldra-gård i Kushult. 11938 förvärvade de denna gård, den västra gården. Enligt boken Gods och gårdar hade gården en areal av 60 hektar, därav 10 hektar åker. Mangårdsbyggnaden var uppförd 1850, en flygelbyggnad 1922 samt ekonomibygnaderna 1888. Algot Palm dog 1981. Hilma dog 1980. Sonen Ivar Palm övertog gården.

Arne Palm	1932, bonde
H Mari-Ann, f Karlsson	1934,
Gunilla	1962, gift med Tomas Jonsson och bosatt i Glasfall
Dick	1964, gift med Annette, se längre fram
Elisabet	1966, gift med Björn Pantzar och bosatt i Hårstorp
Niklas	-- gift med Linda, bonde i Kushult, se längre fram

Mari-Ann var dotter till Einar och Anna Karlsson i Lilla Krokek. Arne var son till Algot och Hilma Palm, se ovan. De brukade Maltmossens gård samt förvärvade gårdar i Börstabol och i Glasfall. Arne Palm dog 1970. Mari-Ann är bosatt i Kushult.

<u>Ernst</u> Teodor Johansson	1878 i Gränna, bonde i Kushult,
H1 Anna Olivia Gustafsdotter	1880,
H2 Ruth Anna E Jakobsson	1882, från Kushult, se sidan 20
Sven Johan Einar	1906 i Gränna, gift med Hildur, affär, taxirörelse
Gustaf Harry	1914, bonde på föräldragården,

Ernst var född i Klevens soldattorp, son till soldaten Johan Engblom och hans hustru Lovisa Fredriksdotter. Han gifte sig 1905 med Anna Olivia Gustafsdotter. Hon var från Getingaryd och var dotter till Gustaf Jonsson och Augusta Andersdotter. De arrenderade sedan en gård i Kleven. Anna dog 1911 och han gifte sig 1913 med Ruth, dotter till Gustaf Jakobsson och Emma Johansdotter i Kushult. De övertog sedan hennes föräldragård i Kushult.

Enligt boken Gods och gårdar hade deras gård i Kushult en areal av 34 hektar, därav 9 hektar åker. Mangårdsbyggnaden var uppförd 1902 och la-dugården 1896. Ruth dog 1949 och Ernst dog 1956. Efter dem övertogs gården av sonen Harry, se nedan. Sonen Sven gifte sig 1934 med Hildur Johansson i granngården i Kushult och de hade sedan lanthandel och taxirörelse i Maltmossen. Deras dotter Viola, född 1939, blev senare bosatt på sin morfars gård i Kushult, se längre fram.

Harry Johansson	1914, bonde, innehavare av 1/4 mtl i Kushult
Ruth Johansson	---,
Roland	1946, bosatt i Aneby, g m Ingvor Marg. Adolfsson.
Lisbet	1949, gift med Magnus Tell

Harry övertog gården efter sina föräldrar, Ernst Johansson och Ruth Jakobsson. Harry var aktiv i verksamheten i Maltmossens baptistkapell. Någon gång i början av 1980-talet upphörde de med gårdsbruket.

De bodde kvar på gården fram till år 2000 då de flyttade till Ödeshög. Gården övertogs då av dottern Lisbet och hennes man Magnus Tell. Harry dog 2003.

Om Harry bör nämnas att han var en hängiven finsnickare, som tillverkade fioler och möbler.

Frans Emil Hessel 1871 i Rogslösa, bonde i Kushult
h Anna Sofia Johansson 1868 i Åby
 Emmy Maria E K Stefansson 1901 i Rogslösa
 Erik Fabian Hessel 1895 i Rogslösa

Familjen Hessel kom till Kushult någon gång omkring år 1915 och över-
tog då den gård som Karl Hansson tidigare innehåft. Familjen Hessel stan-
nade inte särskilt länge i Kushult. Jag trodde länge att Hessel var kvar i Ku-
shult fram till 1933 då gården såldes till Anton och Anna, men så var det
inte. 1925 sålde Hessel gården till Karl Johan Karlsson.

Karl Johan Karlsson 1866 i Ö Tollstad, bonde,
Hilda Johanna Petersson 1877 i Mjölby, hushållerska

Karl Johan Karlsson var änklings med två barn när han kom från Västra
Harg till Kushult 1925, åtföljd av sin hushållerska, Hilda Petersson. Karl
Johan står först som ägare av gården men troligen var Hilda med som långi-
vare. Senare står Hilda inskriven som gårdsägare.

Troligen fanns ekonomiska problem med i bilden när gården senare sål-
des till Anton och Anna som kom från Angseryd hit 1933. Karl Johan och
Hilda flyttade till Trehörna. Karl Johan dog den 26 mars 1956 i Tjuvkärret,
Trehörna och Hilda dog den 20 september 1962 i Prästgården i Skeda.

Anton Andersson 1874, bonde i Kushult och i Angseryd
h Anna M f Svensson 1882 i Åby
 Ernst Bertil 1917, missionär i Brasilien,
 Astrid ----, ogift och bosatt i Märsta

Anton och Anna gifte sig 1916 och kom då till Angseryds norra gård. De
bodde och brukade sedan i Angseryd fram till dess att de 1933 flyttade till
Kushult, till Hessels gård. Någon tid brukades gården i Angseryd i frånbruk.
Gården i Kushult bestod enligt boken Gods och gårdar, utkommen i början
av 1940-talet, av 20 hektar, därav 10 hektar åker.

Mangårdsbyggnaden uppgavs vara från 1750 och övriga byggnader från
omkring 1800. På gården fanns 3 hästar och 9 nötkreatur. Antons och An-
nas barn, Bertil och Astrid, övertog gården efter föräldrarna.

Bertil Andersson 1917, missionär, ägare av 1/4 mtl i Kushult
H Ester Andersson 1919,
 Roland 1952,
 Veronika 1954,
 Gilberto 1958

Bertil blev missionär för Örebro-Missionen och hans verksamhetsfält
blev Brasilien. Hans livsgärning blev således helt annorlunda än flertalet
andras. Han utreste första gången till Brasilien 1951. Han var senare under
åtskilliga år rektor för Örebro-Missionens pastorsskola i Brasilien. Han dog
i Brasilien 1981. Hans hustru Ester dog i november 2002.

Ernst Albert Olof Johansson 1876 i S:t Per, bonde på östra gården i Kushult
 H Gerda Jonsson 1879 i Tommarp, Kristianstads län
 Albert Gerhard 1902 i Lackalänga, Malmöhus län, bonde i Kopparp,
 Gunhild Ingeborg 1903 i " "
 Hildur Johanna 1905 i " , g m Sven Johansson, se ovan
 Ernst Georg 1907 i " "
 Karl Henry 1910, övertog föräldragården i Kushult, se nedan
 Inez Gerda 1912, död 1928
 Edit Maria 1914,

Ernst och Gerda gifte sig 1901 och bodde därefter i Lackalänga i Malmöhus län. De kom till Kushult 1907 och köpte då den östra gården, den som tidigare ägts av Viktor Bengtsson.

I Östgöta-Bladet från den 14 april 1937 finns följande notis:

Ett trafikmissöde inträffade på tisdagen vid Orrnänsbron, då en mjölkskjuts tillhörig E A Johanson i Kushult, var på hemväg från Ödeshög. Skjutsen höll vid ett mjölkbord, varvid hästarna blev skrämda av en bil och hoppade över diket. Hästarna blev sittande i diket och måste hjälpas upp, men vagnen undgick att välta, varför skadorna inskränkte sig till ett par stukade mjölkflaskor mm. Varken hästar eller körsven blev skadade.

Deras son Karl Henry, "Kalle i Kushult", övertog gården. Han levde ogift men hade en hushållerska hos sig, Gerda Palm. Enligt boken Gods och gårdar, utgiven i början av 1940-talet, hade denna gård en areal av 61 hektar, därav 11 hektar åker. Mangårdsbyggnaden är från 1909 och ekonomibyggnaderna från 1890. På gården fanns tre hästar och 15 nötkreatur. Gerda dog 1917 och Ernst dog 1944.

Efter Gerdas död kom Hulda Serena Karlsdotter hit och var sedan hushållerska på gården. Hon var dotter till Karl Hansson och Johanna Karlsdotter i Kushult. Hon emigrerade enligt uppgift till Amerika. Hon återkom till fosterlandet men var då inte välkommen till sin föräldragård i Kushult, där då troligen syskon till henne bodde. Hon blev då i stället välkommen till Ernst Johansson i granngården, där hon sedan var hushållerska.

Karl Henry Johansson 1910, bonde på östra gården i Kushult

Karl (Kalle i Kushult) övertog gården efter fadern 1944. Karl förblev ogift men hade en hushållerska, Gerda Palm. Karl dog 1990. Därefter övertogs gården av en systerdotter, Viola, och hennes man.

Karlshäll (Kushults soldattorp)

Karl Johan Gustafsson 1879, jordbruksarbetare
 h Emma Lovisa Johannisdotter 1868 i Gränna
 Maria Olivia 1910
 Linnea Margareta I H 1911

Karl Johan var son till arbetaren Gustaf Johansson och Lena Gustafsdotter i Bankaby. Emma var torpardotter från Stabbarp i Gränna. Till Kushults

soldattorp kom de någon gång före 1910. De köpte torpet och bodde sedan där fram till 1936. De sålde det då till Edvin Åsenhed, se nedan.

Edvin Åsenhed	1910, snickare, byggmästare
Elsa Frideborg Åsenhed	1906 i Linderås
Ebbe	1937,
Lars	1939,
Torkil	1942,
Per	1945,

Edvin och Elsa förvärvade Kushults gamla soldattorp år 1936. De bodde sedan där fram till dess att Edvin dog 1973. Torpet förvärvades då av Mari-
anne Palm. Under en tid var torpet därefter uthyrt. Hennes son Dick Palm
förvärvade det senare. Han byggde ett nytt hus söder om de gamla husen
och bor där med sin familj.

O O O

Kushult under 2000-talet

Kushult är ännu idag en levande by. Här finns djur och här odlas jorden.
Ännu har inte buskar och sly börjat närma sig husen i byn. Här finns betan-
de djur. Än kommer mjölk bilen och hämtar mjölken till mejeriet.

Min tanke var egentligen att låta de människor som nu bor i Kushult
själva skriva sin nutidshistoria. Genom hjälp från Viola Lundin har jag fått
uppgifter till en beskrivning av dagsläget i byn.

Vi börjar från väster på Palms gård. Där bor Mari-Ann Palm, som vi
skrivit om tidigare, och där bor hennes son Niklas Palm med sin familj.

Niclas Palm	1969, bonde i Kushult
H Linda	1972
Malin	2003

Niclas har övertagit den gård som tidigare ägdes och brukades av Ivar
och Mari-Ann Palm. Han sköter inte bara sin egen gård utan arrenderar även
andra gårdar i närheten. Han har mjölkkor och är på det sättet ganska unik
för bygden. Mjölk kor är numera sällsynta. I Ödeshögs socken finns bara två
mjölk bönder. Vi går nu vidare österut till nästa gård. Där bor Lisbeth och
Magnus Tell.

Magnus Tell	1948,
Lisbeth Tell	1949,
Magnus	1980
Marcus	1980

Magnus och Lisbeth övertog hennes föräldragård 1986. De bor på gården
men jobbar på annat håll. Jorden brukar de själva, företrädesvis med vallod-

ling. Betesmarkerna är utarrenderade till Niklas Palm. Mangårdsbyggnaden är uppförd 1903. Ladugården uppfördes omkring 1890.

Nästa gård är den som förr ägdes av Bertil Andersson. Idag ägs den av hans två barn, Gilberto Borg och Veronika Larsson, bosatta i Linköping. Deras gård är den gård som förr kallades Gammelgården. Det gamla huset är borta. Det brann på 1980-talet och en person blev innebränd. Längre här-om längre fram. Ett nytt, mindre hus är uppfört i stället. Detta och Tells hus står på den plats som sedan urminnes tider varit Kushults hustomt, där den ursprungliga ensamgården en gång stod, för omkring fyra hundra år sedan. Ända fram mot mitten av 1800-talet stod sedan husen här, mycket tätt kan vi anta. Ladugården på Gammelgården har flyttats till sin nuvarande plats söder om byvägen.

I samband med laga skiftet 1843-1845 flyttades två gårdar från den gamla bytomten. Det var Palms gård som flyttades västerut och det var Lundins gård som flyttades österut.

Den östra gården i Kushult, bebos i dag av Viola och Stig Lundin.

Stig Lundin	1938,
Viola Lundin	1939,
Björn	1967, bosatt i Uppsala
Ulf	1971, bosatt i Stockholm

Viola är dotter till Hildur och Sven, som hade affär i Maltmossen, och har därigenom rötter i de båda östra gårdarna i Kushult. De övertog den östra gården 1988 efter hennes morbror Kalle i Kushult och flyttade dit år 1999. Jorden är utarrenderad till Niclas Palm. Bostadshuset på gården är fint renoverat. På gården finns också kvar det äldre bostadshuset, det som förmodligen flyttades dit 1845.

Karlshäll

Vi har nu i korthet beskrivit de fyra gårdarna i Kushult. Vad som återstår är Karlshäll, det gamla soldattorpet, det som en gång i tiden var en egen gård, Brändebol. Det var Dick Palm som efter sin mor Mari-Ann övertog soldattorpet. Söder om detta har sedan byggts nya hus.

Dick Palm	1964,
Anette	1964
Linda och Therese	

Dick bor med sin familj i nyuppförda hus söder om det gamla soldattorpet. Dick äger också den östra gården i Börstabil, men den brukas av Niclas.

Husen på soldattorpet är uthyrda till Peter Andersson och Carola Karlsson.

När jag nu summerar dagsläget i Kushult ser jag att här bor 15 personer.

O O O

Från en tidigare torpinventering, utförd av Christer Viking, Harry Pharmansson m.fl. har hämtats några rader om Gammalgården i Kushult. Jag återger här vad som där skrivits.

Gammalgården i Kushult (Kushult 1:2)

En av traktens äldsta bostadshus brann ner en nyårsnatt i början av 1980-talet. Några ungdomar hade firat nyår i det obebodda huset och eldat rejält. Murstocken hade sprickor och på natten när alla lagt sig tog det eld på vinden och en flicka brann inne.

Äldste ägare som vi känner till hette Karl Hansson, "Karl Hansa i Kushult". Han var kommunens allt i allo i mitten av 1800-talet. Han kunde hjälpa till med allt, även dåtidens fattighjälp.

Gården köptes så småningom av Anton Andersson, som ägde Angseryd. Han flyttade till Kushult och renoverade, satt in centralvärme m.m. i det gamla huset. En del av de allra äldsta detaljerna försvann då, men mycket fanns ändå kvar. Huset var fullt med allmogemålningar på väggar och dörrar. Eventuellt såldes några dörrar till Nordiska Museet, typ kurbitsmålningar i mycket blå och röda färger, mycket blommor, blad, slingor och ornament lär det ha varit.

Ladugården som finns kvar är mycket gammal och med ovanligt, brutet tak.

Detta var min berättelse om Kushult, så som jag hämtat den ur arkivens djup och från vad människor berättat för mig. Mycket mera kan skrivas om Kushult. Särskilt vad gäller senare tider och nutid. Kushult är än idag en levande by med människor och med levande lantbruk. Därför överlämnar jag detta till människorna i byn för att skriva vidare.

Varför inte inrätta en bystämma eller byalag och jobba vidare med att dokumentera den historia som Ni själva är en del av. Lycka till!

Jönköping 2009

Arne Ivarsson
Kungsgatan 13
553 51 Jönköping
tel. 036-71 32 33.